

บทความวิจัย

การสังเคราะห์ภาวะความเป็นเจ้าบ้านบนพื้นฐานของการวิจัยสังคมเชิงประจักษ์: กรณีศึกษามุมมองเกี่ยวกับผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีป ยุโรป[†]

ศิริพงศ์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อีเมล siripong спа@gmail.com

วันที่รับ: 14 ตุลาคม 2567

วันที่แก้ไข: 21 พฤศจิกายน 2567

วันที่ตอบรับ: 12 ธันวาคม 2567

บรรณาธิการ: ธนพันธ์ ไส้ประกอบ
ทรัพย์ คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิทธิ์: สัญญาอนุญาตแบบครีเอทีฟ
คอมมอนส์ - แจกจ่ายได้ ต้องอ้างอิง
ไม่แก้ไขดัดแปลง ไม่ใช่เพื่อการค้า

ลิขสิทธิ์: ©2568 บทความนี้เป็น
ลิขสิทธิ์ของคณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอ้างอิง: ศิริพงศ์ ปาลกะวงศ์ ณ
อยุธยา. 2568. “การสังเคราะห์ภาวะ
ความเป็นเจ้าบ้านบนพื้นฐานของการ
วิจัยสังคมเชิงประจักษ์: กรณีศึกษา
มุมมองเกี่ยวกับผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่
ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป”.
วารสารสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 55 (1): 56-89.
[https://doi.org/10.61462/cujss.
v55i1.4090](https://doi.org/10.61462/cujss.v55i1.4090)

ข้อความที่ปรากฏทั้งหมดในบทความ
เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน มิใช่
ความเห็นของหน่วยงานวารสารผู้
จัดพิมพ์

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายหลักของงานวิจัยนี้คือการสังเคราะห์นิยามและองค์ประกอบของแนวคิด “ภาวะความเป็นเจ้าบ้าน” ซึ่งมีรากฐานจากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงพหุระหว่างทัศนคติต่อผู้อพยพเข้ามาในประเทศของตนกับภูมิหลังทางประชากร การเมือง และสังคม ของเจ้าบ้านในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป โดยใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลการสำรวจทางสังคมชาวยุโรป ผลการสังเคราะห์แสดงให้เห็นว่าภาวะความเป็นเจ้าบ้านคือภาวะทางจิตสังคมอย่างหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะเป็นทั้งสำนักร่วมทางสังคมและความพึงพอใจส่วนบุคคลในฐานะเจ้าบ้าน เกี่ยวกับการยึดถือและปฏิบัติตามเป้าหมายและแนวปฏิบัติว่าด้วยการอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติ เพื่อนำไปสู่การเปิดใจยอมรับและให้การต้อนรับผู้อพยพอย่างมีเมตตาจิต นอกจากนี้ บุคคลที่มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพหรือมีภาวะความเป็นเจ้าบ้านอย่างเด่นชัด ประกอบด้วยคุณสมบัติสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมทางการเมือง 2) การได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานอย่างเพียงพอ 3) การมีทักษะการคิดเชิงวิพากษ์อย่างรอบด้าน ตลอดจนรู้เท่าทันอารมณ์และความรู้สึก 4) การคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนตัวอย่างสมดุล 5) การไม่ยึดติดกับอัตลักษณ์ของตน/พวกพ้องมากเกินไป และ 6) การมีความเห็นอกเห็นใจ/เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น รวมถึงมีมนุษยธรรมและให้ความสนใจแก่สิ่งรอบตัว

คำสำคัญ: ภาวะความเป็นเจ้าบ้าน, ผู้อพยพ, พื้นที่ปลายทางยอดนิยม, ทวีปยุโรป

[†] บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายงานวิจัยเรื่อง “ภาวะความเป็นเจ้าบ้านในฐานะสำนักและการปฏิบัติการทางสังคมเพื่อการเปลี่ยนผ่านจากสังคมรัฐชาติสู่สังคมไร้พรมแดน: การศึกษาแนวสังคมจิตวิทยาว่าด้วยมุมมองเกี่ยวกับผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป”

RESEARCH ARTICLE

A Synthesis of Hospitableness Based on Empirical Social Research: A Case Study on Perspectives Toward Immigrants in Europe's Preferred Destination[†]

Siripong Palakawong-na-ayudhya

Associate professor, Ph.D., Department of Sociology and Anthropology, Faculty of Political Science, Chulalongkorn University

email: siripong.spa@gmail.com

Abstract

The primary objective of this research is to synthesize the definition and components of the concept of "hospitableness," grounded in the analysis of multivariate relationships between attitudes toward immigrants and the demographic, political, and social backgrounds of hosts in Europe's popular destination areas. Data from the European Social Survey were employed in this analysis. The synthesis reveals that hospitableness is a psychosocial condition, characterized as both a shared social consciousness and a personal sense of satisfaction in the role of a host. This condition emphasizes adherence to goals and practices that foster peaceful coexistence in society, ultimately leading to openness and a hospitable attitude toward immigrants. Additionally, individuals with positive attitudes toward immigrants or those exhibiting pronounced hospitableness are found to possess six key attributes: (1) active political engagement, (2) sufficient fulfillment of basic needs, (3) well-rounded critical thinking skills along with emotional and psychological awareness, (4) a balanced consideration of public and private interests, (5) a capacity to transcend excessive attachment to personal or group identity, and (6) empathy and understanding of others, coupled with humanitarian values and attentiveness to their environment.

Keywords: *Hospitableness, Immigrants, Preferred Destination, Europe*

Received: October 14, 2024
Revised: November 21, 2024
Accepted: December 12, 2024

Editor: Thanapan Laiprakobsup,
Faculty of Political Science,
Chulalongkorn University

License: [Creative Commons License: Attribution-NonCommercial-NoDerivatives; \(CC-BY-NC-ND 4.0\)](#)

Copyright: ©2025 Faculty of Political Science, Chulalongkorn University

Citation: Palakawong-na-ayudhya, Siripong. 2025. "A Synthesis of Hospitableness Based on Empirical Social Research: A Case Study on Perspectives Toward Immigrants in Europe's Preferred Destination". *Chulalongkorn University Journal of Social Sciences* 55 (1): 56-89.
<https://doi.org/10.61462/cujss.v55i1.4090>

All statements in this article are the opinions of the authors. It is not the opinion of the publisher of the journal.

[†] This article is part of a full research report on "Hospitableness as Social Consciousness and Practices for Transition from Nation-state to Borderless Society: The Psychosociological Study of Attitude towards Immigrants in Europe's Preferred Destination"

1. ที่มาและความสำคัญ

ทวีปยุโรปถือได้ว่าเป็นภูมิภาคหนึ่งที่มีจำนวนผู้ย้ายถิ่นข้ามชาติมากที่สุด¹ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นพื้นที่ปลายทางยอดนิยมในมุมมองของกลุ่มผู้อพยพทั่วโลก โดยพบว่า ในปี ค.ศ. 1990 มีผู้อพยพในทวีปดังกล่าวจำนวน 153 ล้านคน และในปี ค.ศ. 2019 มีจำนวน 271.6 ล้านคน (United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division 2019) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ในช่วงเกือบ 3 ทศวรรษที่ผ่านมา ทวีปดังกล่าวมีจำนวนผู้อพยพเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว ทั้งนี้ สาเหตุสำคัญที่ทำให้ทวีปดังกล่าวได้รับความนิยมจากผู้อพยพทั่วโลกก็คือ การมีประเทศที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจอันดับต้น ๆ ของโลกตั้งอยู่ในภูมิภาคดังกล่าว โดยพบว่า ในทวีปยุโรปมีกลุ่มประเทศผู้นำอุตสาหกรรมหลักของโลก (G7) จำนวน 4 ประเทศ ได้แก่ สหราชอาณาจักร เยอรมนี ฝรั่งเศส และอิตาลี รวมถึงการมีกลุ่มประเทศที่ขึ้นชื่อว่ามีระบบสวัสดิการสังคมที่ดี และมีคะแนนดัชนีความสุขในอันดับต้น ๆ ของโลกด้วยเช่นกัน ซึ่งก็คือ กลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย (Scandinavia) ดังเช่น สวีเดน นอร์เวย์ เดนมาร์ก และฟินแลนด์ (Martela, Greve, Rothstein, and Saari 2020) ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาถึงฐานข้อมูลการย้ายถิ่นระหว่างประเทศ และความเป็นพลเมืองของสำนักงานสถิติยุโรป (Eurostat) ผู้วิจัยพบว่า เมื่อนำจำนวนผู้ย้ายถิ่นข้ามชาติในประเทศปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรปทั้ง 8 ประเทศดังกล่าวมารวมกัน ก็จะมีสัดส่วนผู้ย้ายถิ่นข้ามชาติเกินครึ่งของจำนวนผู้ย้ายถิ่นในทุกประเทศของทวีปยุโรป² ในแง่นี้ ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ระดับคุณภาพชีวิตที่ดี และสวัสดิการที่เพียบพร้อมของทั้งสองกลุ่มประเทศในข้างต้นจึงเปรียบเสมือนปัจจัยดึงดูด (pull factor) ของพื้นที่ปลายทางยอดนิยมในทวีปยุโรป ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสาเหตุการย้ายถิ่นของ Lee (1966) โดยชี้ให้เห็นว่า การที่ผู้อพยพตัดสินใจย้ายถิ่นไปยังพื้นที่แห่งใดแห่งหนึ่ง พวกเขาพิจารณาถึงข้อมูลหรือสถานการณ์ที่เข้าข่ายว่าเป็นปัจจัยดึงดูดหรือข้อดีในพื้นที่เหล่านั้นด้วยเช่นกัน

จากการที่ประเทศปลายทางยอดนิยมของผู้อพยพในทวีปยุโรปมีผู้อพยพจำนวนมาก ในแง่นี้ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจ้าบ้านชาวยุโรปกับกลุ่มผู้อพยพจึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในชีวิตประจำวัน ถึงแม้การมีมิตรภาพหรือการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อพยพกับเจ้าบ้านจะมีส่วนช่วยทำให้เกิดทัศนคติเชิงบวกต่อกลุ่มผู้อพยพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานว่าด้วยการพบปะ (contact hypothesis)³ แต่ในทางตรงกันข้าม ภูมิหลังส่วนบุคคลบางอย่างอาจมีส่วนทำให้สมมติฐานดังกล่าวไม่สามารถกลายเป็นจริงได้เช่นกัน หรืออาจส่งผลในทางตรงกันข้าม ซึ่งตัวแปรที่อาจส่งผลให้เจ้าบ้านเกิดมุมมองเชิงบวกหรือลบต่อผู้อพยพสามารถเป็นได้ทั้งสถานะทางสังคมและทัศนคติ/พฤติกรรมในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มผู้อพยพ อาทิ รายได้ อุดมการณ์/

¹ นิยามของผู้ย้ายถิ่นข้ามชาติโดยสหประชาชาติในที่นี้ หมายถึง ผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศอื่นที่ไม่ใช่ประเทศเกิดของตน หรือเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศอื่นซึ่งไม่ใช่ประเทศที่ตนเองกำลังถือสัญชาติ (แต่โดยทั่วไป ถ้ามีข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่เกิด/ประเทศบ้านเกิด สหประชาชาติก็จะให้ความสำคัญแก่ข้อมูลส่วนนั้นมากกว่าการถือสัญชาติ)

² ในที่นี้ ผู้วิจัยพิจารณาข้อมูลดังกล่าวในช่วง 3 ปีย้อนหลัง (ค.ศ. 2016-2018) เนื่องจากแหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์เป็นข้อมูลที่ได้รับการสำรวจในปี ค.ศ. 2019 (ซึ่งได้รับการเผยแพร่ในปี ค.ศ. 2020) และผู้วิจัยเริ่มทำงานวิจัยนี้ในปี ค.ศ. 2021

³ เป็นสมมติฐานที่เชื่อว่า การพบปะกันอย่างใกล้ชิดด้านบวก เหนือกว่าการสร้างมิตรภาพ จะมีส่วนช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มให้ดีขึ้น เนื่องจากความขัดแย้งหรือความไม่ลงรอยระหว่างผู้อพยพกับเจ้าบ้านอาจเป็นได้ทั้งเกิดจาก และ/หรือนำไปสู่การมีอคติหรือทัศนคติในแง่ลบ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการไม่มีประสบการณ์การพบปะ/ยังไม่ทำความรู้จักตัวตน หรือขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวตน/วัฒนธรรมของคนอีกกลุ่มอย่างแท้จริง (Allport 1954; Pettigrew 1997; McLaren 2003)

จุดยืนทางการเมือง ระดับความพึงพอใจในชีวิต ระดับการศึกษา เพศ ระดับความรู้สึกการถูกคุกคามในแง่การจ้างงานหรือมีความเสี่ยงต่อการตกงาน ระดับความรู้สึกการถูกคุกคามทางเศรษฐกิจต่อภาพรวมในประเทศของตน ระดับความรู้สึกการถูกคุกคามเชิงสัญลักษณ์หรือการถูกคุกคามทางวัฒนธรรมต่อภาพรวมในประเทศของตน (cultural/symbolic threat) ฯลฯ โดยพบว่า เมื่อเจ้าบ้านในพื้นที่ปลายทางรู้สึกถูกคุกคามมากเท่าใด พวกเขาก็จะยิ่งประเมินระดับการไม่เป็นมิตรต่อกลุ่มผู้ย้ายถิ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวค่อนข้างปรากฏชัดในกลุ่มประเทศชั้นนำของทวีปยุโรป อาทิ ฝรั่งเศส เบลเยียม เดนมาร์ก เยอรมนีตะวันตก เนเธอร์แลนด์ สหราชอาณาจักร อีกทั้งยังพบว่า บริบทการเมืองและประวัติศาสตร์ด้านความสัมพันธ์ระหว่างพลเมืองกับชนกลุ่มน้อยของแต่ละประเทศมีส่วนเกี่ยวข้องกับความแตกต่างของการมีอคติต่อกลุ่มผู้อพยพด้วยเช่นกัน กล่าวคือ บริบทของสังคมยุโรป ซึ่งเคยเกิดเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เลวร้ายดังเช่นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ชาวยิวในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 (Holocaust) เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง หลายประเทศในยุโรปตระหนักและปลูกฝังค่านิยมเกี่ยวกับการเคารพสิทธิมนุษยชนและความเสมอภาค รวมถึงการปรับปรุงระบบกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว ดังนั้น ชาวยุโรปจึงมีแนวโน้มติดต่อกับและพบปะคนต่างวัฒนธรรมหรือคนต่างถิ่น และมีทัศนคติเชิงบวกต่อชนกลุ่มน้อยในประเทศของตนมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับสังคมอเมริกา (McLaren 2003)

อย่างไรก็ตาม ข้อค้นพบในภาพรวมของงานศึกษาดังกล่าวยังไม่ให้ข้อสรุปที่ชี้ชัดว่า โดยแท้จริงแล้ว ทัศนคติเชิงบวกหรือการลดอคติต่อผู้ย้ายถิ่นหรือชนกลุ่มน้อยเป็นผลสืบเนื่องจากการส่งเสริมโดยนโยบายภาครัฐหรือไม่ อีกทั้งการบังคับใช้กฎหมายหรือนโยบายดังกล่าวอาจมีประสิทธิภาพแตกต่างกันในแต่ละประเทศหรือระดับพื้นที่ ตลอดจนอาจมีความเป็นไปได้ว่า ภูมิหลังหรือลักษณะส่วนบุคคลอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับทัศนคติดังกล่าว มากกว่าการบังคับใช้กฎหมายหรือนโยบายส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์และทัศนคติด้านบวกระหว่างชนกลุ่มน้อยที่เป็นผู้อพยพกับพลเมืองในประเทศ ดังนั้น การศึกษาวิเคราะห์มุมมองหรือความรู้สึกต่อผู้อพยพจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงทั้งภูมิหลังส่วนบุคคล และภูมิหลังที่เชื่อมโยงกับบริบททางการเมืองและสังคมในแต่ละพื้นที่ของเจ้าบ้าน เพราะในบางครั้ง เจ้าบ้านบางคนอาจไม่เคยใกล้ชิดหรือมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อพยพโดยตรง แต่พวกเขาสามารถเกิดทัศนคติหรือมุมมองบางอย่างต่อกลุ่มผู้อพยพ ซึ่งอาจเกิดจากการรับรู้หรือตีความการมีอยู่ของกลุ่มผู้อพยพผ่านกิจกรรมทั่วไปในชีวิตประจำวัน เช่น การเรียนหนังสือ การพบเห็นในสถานที่ต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งการรับรู้ผ่านสื่อ ดังเช่นการพบว่าการปฏิบัติต่อผู้อพยพส่วนหนึ่งเกิดจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อมวลชน (Marshall and Shapiro 2018)

ในแง่นี้ สมมติฐานว่าด้วยการดึงดูดของสิ่งที่มีความคล้ายคลึง (similarity-attraction hypothesis) จึงถูกนำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อพยพกับเจ้าบ้าน ซึ่งเชื่อว่าคนเรามีแนวโน้มถูกดึงดูดด้วยสิ่งที่มีความคล้ายคลึงหรือเหมือนกับตัวตนของเรา ไม่ว่าจะ เป็นลักษณะบางอย่างซึ่งบ่งบอกถึงตัวตนที่แสดงออกมาทางวัฒนธรรมหรือลักษณะทางกายภาพ (Byrne 1971; Shin and Dovidio 2018) การดึงดูดของความคล้ายคลึงมีลักษณะเป็นทั้งวัตถุวิสัยและอัตวิสัย ซึ่งเจ้าบ้านในพื้นที่ปลายทางอาจพิจารณาถึงสิ่งที่ปรากฏให้เห็นภายนอกของผู้ย้ายถิ่น เช่น สีผิว สีนัยน์ตา ลักษณะเส้นผม ลักษณะเสื้อผ้า/การแต่งกาย ฯลฯ และ/หรือสิ่งที่ไม่

ปรากฏให้เห็นหรือไม่สามารถจับต้องได้ เช่น ความคิด คติ/ความเชื่อทางศาสนา ขนบ/แบบแผนการดำเนินชีวิต ดังนั้น ความคล้ายคลึงของสิ่งเหล่านี้จึงมีลักษณะเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ทางสังคม (social identity) ซึ่งเป็นคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันของคนหรือกลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่ง และเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงตัวตนของบุคคล/กลุ่มทางสังคมเหล่านั้น อีกทั้งสามารถถูกนำมาใช้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าบ้านกับผู้ย้ายถิ่น โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดความหยิ่งทางชาติพันธุ์ (ethnocentrism) หรืออคติระหว่างสมาชิกในกลุ่มกับผู้คนนอกกลุ่ม (Tajfel 1974; Tajfel and Turner 1979; Van Oudenhoven, Ward, and Masgoret 2006)

จากนั้น องค์ความรู้บางส่วนในข้างต้นได้ถูกนำไปใช้ต่อยอด จนกระทั่งกลายเป็นทฤษฎีภัยคุกคามแบบบูรณาการ (Integrated Threat Theory) ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดอย่างหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพ (Stephan and Stephan 2000; Van Oudenhoven, Ward, and Masgoret 2006) ทฤษฎีดังกล่าวกล่าวถึงองค์ประกอบ 4 ประการที่รวมทำให้เกิดอคติหรือทัศนคติแง่ลบต่อผู้อพยพ ได้แก่ 1) ภัยคุกคามแท้จริง (realistic threat) ซึ่งเป็นภัยคุกคามที่เจ้าบ้านคิดว่าอาจส่งผลกระทบต่อความกินดีอยู่ดีหรือความเป็นอยู่ของตน 2) ภัยคุกคามเชิงสัญลักษณ์ (symbolic threat) ซึ่งเป็นภัยคุกคามที่เจ้าบ้านคิดว่าอาจส่งผลการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ วิถีปฏิบัติ หรือวัฒนธรรมของตน 3) ความวิตกกังวลระหว่างกลุ่ม (intergroup anxiety) ซึ่งเป็นปฏิกิริยาสืบเนื่องจากการที่เจ้าบ้านรับรู้ภัยคุกคามทั้งสองด้านในข้างต้น ทั้งนี้ ภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นจึงแสดงออกผ่านการวิตกกังวลว่าตัวตนหรือกลุ่มของตนจะถูกคุกคามและถูกลบหายไป และ 4) การเหมารวมเชิงลบ (negative stereotype) ซึ่งในที่นี้ คือการเหมารวมว่าผู้อพยพทุกคนไม่ดีเหมือนกันหมด ทั้งนี้ การเหมารวมเชิงลบมีลักษณะเป็นการผสมผสานหรือการบูรณาการขององค์ประกอบทั้ง 3 ประการก่อนหน้า จนกระทั่งนำไปสู่การเกิดอคติหรือทัศนคติที่ตัดสินผู้อื่นในแง่ลบตามมา

นอกจากตัวอย่างแนวทางการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพในข้างต้น องค์ความรู้โดยส่วนใหญ่ที่ถูกนำมาใช้ทำความเข้าใจประเด็นดังกล่าวค่อนข้างมุ่งเน้นไปที่อคติหรือทัศนคติเชิงลบของฝ่ายเจ้าบ้านเป็นหลัก รวมถึงการมุ่งเน้นไปที่ลักษณะหรือรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มวัฒนธรรม โดยได้รับอิทธิพลจากแบบจำลองการเรียนรู้และปรับตัวทางวัฒนธรรมเชิงปฏิสัมพันธ์ (interactive acculturation model) ซึ่งแบบจำลองดังกล่าวแบ่งจุดหมายปลายทางของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจำนวน 5 รูปแบบ ได้แก่ การบูรณาการทางวัฒนธรรม การแบ่งแยก การผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม การแยกตัว/การกีดกัน และปัจเจกนิยม (Bourhis, Moïse, Perreault, and Senécal 1997) อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยยังไม่พบว่ามีความคิด-ทฤษฎี หรือองค์ความรู้ที่แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพโดยตรง อีกทั้งยังไม่พบว่ามีความรู้ที่สามารถถูกนำมาใช้อธิบายมุมมอง/ทัศนคติเชิงบวกของเจ้าบ้านที่มีต่อกลุ่มผู้อพยพเท่าที่ควร ตลอดจนพบว่า งานศึกษาที่มุ่งอธิบายสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพยังไม่ค่อยได้รับความนิยมและไม่มีความหลากหลายเท่าที่ควร เมื่อเปรียบเทียบกับงานศึกษาที่มุ่งเน้นอธิบายสาเหตุของอคติหรือมุมมองเชิงลบต่อกลุ่มคนเหล่านั้นมากกว่า

จากการพบว่า ยังไม่มีองค์ความรู้ใดที่แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพโดยตรง อีกทั้งการพบว่า ทวีปยุโรปเป็นภูมิภาคที่มีจำนวนผู้อพยพมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศที่อยู่ในกลุ่มประเทศผู้นำอุตสาหกรรมหลักของโลก (G7) หรืออยู่ในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย ซึ่งเข้าข่ายเป็นพื้นที่ปลายทางยอดนิยมแห่งหนึ่งทั้งในทวีปยุโรปและทั่วโลก ด้วยเหตุนี้ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการริเริ่มนำแนวคิด “ภาวะความเป็นเจ้าบ้าน” (hospitableness) ซึ่งเดิมทีเป็นแนวคิดที่ถูกใช้ในบริบทด้านการท่องเที่ยวเป็นส่วนใหญ่ มาพัฒนาและต่อยอดเพื่อทำให้กลายเป็นอีกแนวคิดสำคัญในบริบทการศึกษาด้านการย้ายถิ่น (migration study) รวมถึงสังคมวิทยา โดยเป็นการสังเคราะห์นิยามและคุณสมบัติ/องค์ประกอบของภาวะดังกล่าวขึ้นมา บนพื้นฐานของผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพ ซึ่งในที่นี่ก็คือ การศึกษาผ่านมุมมอง/ทัศนคติต่อผู้อพยพของเจ้าบ้านในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป อนึ่ง รายละเอียดโดยคร่าวเกี่ยวกับที่มาและพัฒนาการของแนวคิดภาวะความเป็นเจ้าบ้านจะได้รับการกล่าวถึงต่อไปในส่วนของบททบทวนวรรณกรรม

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์หรือความเชื่อมโยงระหว่าง “มุมมอง/ทัศนคติเกี่ยวกับผู้อพยพเข้ามาในประเทศของตน” กับ “ภูมิหลังทางประชากร การเมือง และสังคม” ของเจ้าบ้านในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป

2) เพื่อสังเคราะห์ภาววิทยาเกี่ยวกับ “ภาวะความเป็นเจ้าบ้าน” ในบริบทการย้ายถิ่น โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของการอภิปรายข้อค้นพบที่เกิดจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง “มุมมอง/ทัศนคติเกี่ยวกับผู้อพยพเข้ามาในประเทศของตน” กับ “ภูมิหลังทางประชากร การเมือง และสังคม” ของเจ้าบ้านในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป

3. การทบทวนวรรณกรรม

ถึงแม้งานศึกษาเกี่ยวกับมุมมองของเจ้าบ้านที่มีต่อผู้อพยพโดยส่วนมากมุ่งเน้นไปที่อคติหรือความขัดแย้ง แต่กระนั้น งานศึกษาส่วนหนึ่งก็พยายามแสวงหาทางออกหรือแนวทางการส่งเสริมความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างกลุ่มคนทั้งสองฝ่าย หรือมุมมองเชิงบวกของเจ้าบ้านที่มีต่อผู้อพยพเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็น การออกกฎหมายหรือมีนโยบายสาธารณะเกี่ยวกับการบูรณาการทางวัฒนธรรม เพื่อการดำรงอยู่ร่วมกันระหว่างคนต่างกลุ่มชาติพันธุ์หรือคนต่างวัฒนธรรม (Berry 2006; Sabatier and Boutry 2006) ในขณะเดียวกัน ผู้ที่เป็นเจ้าบ้านอาจเล็งเห็นคุณค่าหรือยอมรับการมีอยู่ หรือการเข้ามาของคนต่างถิ่นเนื่องด้วยสาเหตุบางประการ อาทิ นโยบายการจ้างผู้อพยพหรือความต้องการแรงงานในบางสาขาอาชีพที่ขาดแคลน ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งอาชีพที่ใช้ทักษะแรงงานสูงหรือต่ำ เพราะกลุ่มคนเหล่านั้นต่างมีส่วนทำประโยชน์ให้แก่ผู้ว่าจ้างและระดับการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศ (Borjas 1994; Anderson 2007), การเล็งเห็นคุณค่าของความหลากหลายทางวัฒนธรรม (cultural diversity) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มุมมองจากผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับสูง (Hainmueller and Hiscox 2007), ความต้องการแรงงานในกลุ่มงาน/อาชีพที่เข้าข่ายเป็นตลาดแรงงานแบบทุติยภูมิหรือตลาดแรงงานที่ใช้ทักษะไม่สูงมาก ซึ่งเป็นผลจากค่านิยมของคนในท้องถิ่นหรือพื้นที่ปลายทางที่ไม่ต้องการทำงานลักษณะดังกล่าว (Colic-

Peisker and Tilbury 2006) จากตัวอย่างงานศึกษาเหล่านี้ เราจึงเห็นได้ว่า เจ้าบ้านสามารถมี ความสัมพันธ์เชิงบวกและมุมมองที่ดีต่อผู้อพยพ โดยไม่จำเป็นต้องเกิดจากการบังคับใช้กลไก บางอย่างของภาครัฐเสมอไป อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ในบริบทการศึกษาด้านการย้ายถิ่นยังไม่มี แนวคิดใดที่ถูกนำมาใช้อธิบายทัศนคติเชิงบวกต่อกลุ่มผู้อพยพอย่างชัดเจน แต่จากการทบทวน วรรณกรรม ผู้วิจัยพบว่า ในบริบทการท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีแนวคิด บางอย่างที่มีลักษณะเทียบเคียงกับการที่คนในพื้นที่/เจ้าบ้านว่ามีมุมมองเชิงบวกต่อกลุ่มคนต่าง ถิ่นที่เข้ามาในเขตแดนของตน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวก็คือ “การให้การต้อนรับ” (hospitality) และ “ภาวะความเป็นเจ้าบ้าน” (hospitableness)

Murphy (2013) ได้กล่าวถึง “การให้การต้อนรับหรือการต้อนรับขับสู้” (hospitality) ใน ฐานะมิติหนึ่งของทรัพยากรการท่องเที่ยว เขาพิจารณาการท่องเที่ยวในฐานะตลาดอย่างหนึ่ง ซึ่ง เป็นพื้นที่ของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่มาท่องเที่ยวกับฝ่ายผู้ที่เสนอขายหรือจัดสรรผลิตภัณฑ์ การท่องเที่ยว เพราะฉะนั้น เจ้าบ้านหรือผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ปลายทางของการท่องเที่ยวจึงเข้า ขายเป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายอุปทานหรือฝ่ายเสนอขาย/จัดสรรผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ซึ่งอาจ เป็นได้ทั้งผู้ที่ประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยตรง เช่น โรงแรม/ที่พัก ร้านอาหาร การขนส่ง ฯลฯ หรือแม้กระทั่งบุคคลที่ไม่ประกอบกิจการเหล่านั้น แต่เป็นผู้อยู่อาศัย ตั้งเดิมในพื้นที่ ซึ่งมีโอกาสที่จะมีปฏิสัมพันธ์และมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว ดังนั้น การให้การต้อนรับจึงเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจรูปแบบหนึ่งในลักษณะของการให้บริการ ซึ่งไม่ใช่ การซื้อขายบริการโดยตรง แต่เป็นลักษณะทางจิตสังคมของคนในพื้นที่เกี่ยวกับความยินดีต่อการ เข้ามาของคนต่างถิ่นหรือผู้ที่มาท่องเที่ยว (welcomeness) ในแง่นี้ การให้การต้อนรับถือได้ ว่ามีความสำคัญไม่แพ้ความน่าดึงดูดของทรัพยากรการท่องเที่ยว กล่าวคือ ถึงแม้พื้นที่ปลายทางมี ทรัพยากรธรรมชาติหรือทางสังคมและวัฒนธรรมที่น่าดึงดูด แต่ถ้าพื้นที่ดังกล่าวปราศจากความ เป็นมิตรของชาวบ้านในพื้นที่ ความน่าดึงดูดของทรัพยากรเหล่านั้นอาจไม่มีพลังมากพอที่จะโน้มน ้าวให้คนภายนอกเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าว ทั้งนี้ มุมมองดังกล่าวของ Murphy สอดคล้องกับ Gunn and Var (2002) ซึ่งพวกเขาพิจารณาว่า การให้การต้อนรับคือองค์ประกอบ ของอุปทานการท่องเที่ยวในลักษณะที่เชื่อมโยงกับ “ทรัพยากรทางวัฒนธรรม” (cultural resources) กล่าวคือ องค์ประกอบดังกล่าวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากคุณค่าทางวัฒนธรรมและการ ดำเนินการโดยชาวบ้านในแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวหรือ ผู้ที่มาพักอาศัยในแหล่งท่องเที่ยวเกิดความรู้สึกสะดวกสบาย และได้รับการตอบสนองเกี่ยวกับสิ่ง ที่น่าพึงปรารถนา ตลอดจนการสัมผัสถึงมิตรภาพ มารยาท ความจริงใจ และความตั้งใจในการ ให้บริการ มากกว่าสิ่งที่บุคคลทั่วไปคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ บางงานศึกษาได้กล่าวถึงแนวคิดการให้การต้อนรับ (hospitality) ในลักษณะที่ เจาะจงหรือมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่เป็นกรณีนานาชาติดังกล่าว มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานบริการและการสร้างบรรยากาศภายใต้อุตสาหกรรมให้การบริการ (hospitality industry) เช่น ธุรกิจจำพวกโรงแรม/ที่พัก และภัตตาคาร/ร้านอาหารและเครื่องดื่ม (Gilmore and Pine 2002; Lugosi 2008) การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ที่อยู่ใน พื้นที่กับนักท่องเที่ยว (Xiong, Wang, Yang, and He 2021) ตลอดจนการนำประเด็นเกี่ยวกับ มารยาท (etiquette) มาเชื่อมโยงกับความเป็นวิชาชีพของผู้ให้บริการและงานด้านการท่องเที่ยว

(Deale and Lee 2021) ดังนั้น การให้การต้อนรับจึงถูกนำมาใช้ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการให้บริการ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจหรือความบันเทิงใจ (entertainment) ให้แก่ผู้บริโภครหรือผู้รับบริการ (King 1995) เฉกเช่นการต้อนรับหรือการสร้าง ความประทับใจแก่ผู้มาเยือนโดยผู้ที่เป็นเจ้าบ้าน ในแง่นี้ นัยยะของการกระทำดังกล่าวจึงมีความหมาย/คุณค่าเชิงบวก เพราะสะท้อนให้เห็นถึงการแสดงความยินดีเกี่ยวกับการมาเยี่ยมเยือน ของผู้อื่น (ซึ่งเป็นคนแปลกหน้าหรือบุคคลที่ไม่รู้จักและ/หรือไม่มีความสนิทสนมมาก่อน)

เมื่อพิจารณาถึง “ภาวะความเป็นเจ้าบ้าน” (hospitableness) Lugosi (2008) ได้กล่าวถึง แนวคิดดังกล่าวในฐานะรูปแบบ/ระดับขั้นอย่างหนึ่งของการให้การต้อนรับ (hospitality) ซึ่ง Lugosi ได้แบ่งรูปแบบและลักษณะการให้การต้อนรับออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ การให้การ ต้อนรับเพื่อเป้าหมายเชิงพาณิชย์ การให้การต้อนรับเพื่อเป้าหมายเชิงสังคมและการเมือง และอภิ ปฏิสันถาร ในการนี้ Lugosi เล็งเห็นว่า ภาวะความเป็นเจ้าบ้านคือเรื่องเดียวกับอภิปฏิสันถาร (Meta-hospitality) ซึ่งหมายถึง การให้การต้อนรับโดยไม่คาดหวังผลประโยชน์ใด ๆ ซึ่งตั้งอยู่บน พื้นฐานของการปฏิสัมพันธ์เชิงอารมณ์ (emotional transaction) ซึ่งเป็นการให้การต้อนรับ ระดับจิตวิญญาณ ที่มีมิติด้านอารมณ์และความรู้สึกเข้ามาเกี่ยวข้องในลักษณะของการเห็นอกเห็น ใจและการเอื้อเฟื้อผู้อื่น ในแง่นี้ การกล่าวถึงภาวะความเป็นเจ้าบ้านในลักษณะดังกล่าวจึง สอดคล้องกับมุมมองของ Lashley (2015) กล่าวคือ ในบรรดาการให้การต้อนรับทั้ง 6 รูปแบบที่ เขากำหนด เขาเล็งเห็นว่า ภาวะความเป็นเจ้าบ้านเข้าข่ายเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งของ “การให้ การต้อนรับแบบคำนึงถึงผู้อื่น/ส่วนรวม” (altruistic hospitality) ซึ่งเป็นการให้การต้อนรับ รูปแบบสุดท้ายที่ปราศจากการคำนึงถึงผลประโยชน์หรือการแลกเปลี่ยนใด ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การให้การต้อนรับรูปแบบดังกล่าวเป็นการให้การต้อนรับผู้ใดก็ตามโดยคำนึงถึงหลัก มนุษยธรรม มีลักษณะเป็นการให้ด้วยใจที่เป็นสุข เป็นความสุข/ความพึงพอใจที่เกิดจากการให้ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ไม่คำนึงถึงภูมิหลังของผู้ได้รับการต้อนรับ และเข้าข่ายเป็นการให้การ ต้อนรับอย่างแท้จริง (genuine hospitality) ในขณะที่นักวิชาการบางส่วนเล็งเห็นว่า ภาวะความ เป็นเจ้าบ้านไม่เป็นรูปแบบหนึ่ง และไม่เป็นส่วนหนึ่งของการให้การต้อนรับ และสามารถเกิดขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องมีการให้การต้อนรับ แต่เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างการให้การต้อนรับแก่นักท่องเที่ยวมีลักษณะจริงใจมากขึ้น และสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น (Telfer 2000; Mody, Suess, and Lehto 2019) เพราะฉะนั้น ถึงแม้ภาวะความเป็นเจ้าบ้านในบริบท การท่องเที่ยวเกิดขึ้นบนพื้นฐานของความปรารถนาที่จะตอบสนองความต้องการของผู้อื่น ใน ลักษณะที่เป็นการสร้างความยินดี ความสุข/ความบันเทิงทั้งทางกายและใจให้แก่เพื่อนมนุษย์ หรือการช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหา โดยมีจุดประสงค์เพื่อสร้างมิตรภาพหรือความเป็นเพื่อน บน พื้นฐานของความเอื้ออาทร ความห่วงใย และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น แต่กระนั้น ภาวะดังกล่าว ได้รับการคาดหวังว่าจะมีส่วนกระตุ้นให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวเกิดความประทับใจในระยะยาว และ กลับมาใช้บริการอีกครั้ง หรือแนะนำแบบปากต่อปากให้แก่ผู้อื่น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า รากฐาน ของแนวคิดดังกล่าวในบริบทการท่องเที่ยวอาจมีความเป็นไปได้ยากที่จะปราศจากประเด็นเรื่อง ผลประโยชน์โดยสิ้นเชิง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยพบว่า มีการนำแนวคิดการให้การต้อนรับและภาวะความเป็นเจ้าบ้านมาใช้ ในบริบทการย้ายถิ่นด้วยเช่นกัน (Gibson 2006; Linge, Furunes, Baum, and Duncan 2020;

Grotti and Brightman 2021) เพียงแต่ยังไม่ค่อยเป็นที่นิยมหรือยังไม่เป็นที่แพร่หลายเท่าที่ควร ทั้งนี้ จุดมุ่งหมายร่วมของงานศึกษาเหล่านี้ก็คือ การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพ โดยเน้นน้ำหนักไปที่นโยบายหรือมาตรการและมุมมอง/ที่ท่าที่มีความจริงใจของฝ่ายเจ้าบ้านที่จะให้การต้อนรับผู้อพยพ และระมัดระวังที่จะให้คุณค่า หรือพยายามสังเคราะห์ความหมายที่ชัดเจน หรือตั้งคำถามเกี่ยวกับความจริงแท้ของการให้การต้อนรับ ซึ่งจะเห็นได้ว่าแตกต่างจากงานศึกษาในบริบทการท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่มีแนวโน้มให้คุณค่าและพยายามสังเคราะห์นิยามหรือคุณสมบัติของการให้การต้อนรับและภาวะความเป็นเจ้าบ้านมากกว่า (ซึ่งค่อนข้างมีจุดมุ่งหมายที่จะนำแนวคิดดังกล่าวไปประยุกต์ใช้เพื่อผลประโยชน์เชิงพาณิชย์) ในขณะที่เดียวกัน ทั้งสองแนวคิดดังกล่าวในบริบทการย้ายถิ่นได้รับการพิจารณาว่าเปรียบเทียบเสมือนรากฐานของกลไกและกระบวนการทางสังคมใด ๆ ก็ตาม สำหรับการบูรณาการผู้อพยพหรือคนต่างถิ่นให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมในพื้นที่ปลายทาง รวมถึงการให้โอกาสแก่ผู้อพยพเพื่อการเปลี่ยนแปลงชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงข้อถกเถียงเกี่ยวกับการนำแนวคิดเหล่านี้มาใช้ในบริบทการย้ายถิ่นหรือการข้ามพรมแดนระหว่างประเทศ การให้การต้อนรับโดยปราศจากเงื่อนไขอย่างสมบูรณ์ (absolute unconditional hospitality) หรือการยินดีต้อนรับทุกคนที่ข้ามผ่านพรมแดนเข้ามาโดยปราศจากการตรวจสอบเอกสาร/หลักฐานใด ๆ ค่อนข้างเป็นเรื่องที่เป็นไปได้อย่างยากในบริบทความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแบบรัฐ-ชาติ (ถึงแม้ว่าพรมแดนระหว่างรัฐ-ชาติเป็นเพียงสิ่งสมมติก็ตาม) เนื่องจากมีประเด็นด้านการเมืองหรือความมั่นคงเข้ามาเกี่ยวข้อง (อาทิ การลักลอบนำสิ่งของผิดกฎหมายข้ามพรมแดน การก่อการร้าย การค้ามนุษย์ ฯลฯ) หรือการเล็งเห็นว่า การเข้ามาของผู้อพยพอาจเป็นปัจจัยคุกคามต่อระเบียบทางสังคม ตลอดจนการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ (Gibson 2006; Grotti and Brightman 2021) ดังนั้น การให้การต้อนรับหรือภาวะความเป็นเจ้าบ้านจึงจำเป็นต้องมีเงื่อนไขและ/หรือการกำหนดสิทธิบางอย่างให้แก่เสรีภาพการข้ามพรมแดนของกลุ่มผู้อพยพ ทั้งนี้ การให้การต้อนรับแบบมีเงื่อนไข (conditional hospitality) จึงเป็นหลักการโดยทั่วไปของแต่ละรัฐ-ชาติ ซึ่งเป็นการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะอพยพเข้ามา หรือจำกัดขอบเขตการให้การต้อนรับ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมข้อจำกัดด้านทรัพยากรในพื้นที่ปลายทาง ซึ่งนโยบายภาครัฐที่แสดงถึงจุดยืน/ที่ท่าของการให้การต้อนรับผู้อพยพในลักษณะเช่นนี้ แสดงถึงการมีอำนาจเหนือกว่า/มีอำนาจควบคุม (mastery) ของฝ่ายเจ้าบ้านที่กระทำหรือมีมุมมองต่อผู้อพยพ (Derrida 2000; Derrida 2005) เพราะฉะนั้น การนำแนวคิดภาวะความเป็นเจ้าบ้านหรือการให้การต้อนรับมาปรับใช้ในบริบทการย้ายถิ่น หรือเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพ/ผู้ย้ายถิ่น จึงจำเป็นต้องคำนึงผลกระทบที่อาจเกิดจากการมีผู้อพยพจำนวนมากเข้ามาในเขตแดนของพื้นที่ปลายทางด้วยเช่นกัน

กล่าวโดยสรุป ภาวะความเป็นเจ้าบ้านเป็นภาวะที่เกิดขึ้นในระดับจิตใจ ที่เกี่ยวพันกับอารมณ์/ความรู้สึก/ทัศนคติ และเป็นความโน้มเอียงที่จะแสดงพฤติกรรมการให้การต้อนรับออกมาอย่างจริงใจและเป็นมิตรแก่ผู้อื่น ซึ่งสามารถเกิดขึ้นในบริบทการย้ายถิ่นได้เช่นกัน แต่ในปัจจุบันยังไม่พบว่ามีงานศึกษาใดนำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพ (หรือมุมมองของเจ้าบ้านที่มีต่อผู้อพยพ) เท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ การศึกษารุ่นนี้จึงนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการตีความทัศนคติต่อผู้อพยพของเจ้า

บ้านในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป ในขณะที่เดียวกัน นอกจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติดังกล่าวกับภูมิหลัง/ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผลการสังเคราะห์ภาวะความเป็นเจ้าบ้านกลายเป็นองค์ความรู้ใหม่สำหรับการนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทการย้ายถิ่นหรือการศึกษาด้านการย้ายถิ่นได้อย่างแข็งแกร่งมากขึ้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดอีก 2 ประการ ได้แก่ “ความเป็นพลเมืองโลก” (global citizenship) และ “สังคมพหุเอกานิยม” (unified pluralistic society) มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสังเคราะห์ทวิภพวิทยาของภาวะความเป็นเจ้าบ้านในบริบทการย้ายถิ่นด้วยเช่นกัน เนื่องจากความเป็นพลเมืองโลกในบริบทการศึกษาเกี่ยวกับการย้ายถิ่นหรือผู้ย้ายถิ่น (ไม่ว่าจะเป็นผู้ย้ายถิ่นโดยทั่วไปหรือผู้ลี้ภัยก็ตาม) ได้ถูกนำไปเชื่อมโยงกับคุณค่าหรืออุดมการณ์ระดับนานาชาติ เช่น สิทธิมนุษยชน (human rights) และพหุวัฒนธรรมนิยม (multiculturalism) ฯลฯ เพื่อนำไปสู่การทบทวนนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการย้ายถิ่นหรือผู้อพยพ รวมถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองข้ามชาติ (transnational citizenship) หรือกล่าวอีกนัยว่า ถึงแม้ผู้คนย้ายหรือข้ามพรมแดนไปสู่รัฐใดก็ตาม พวกเขาก็ยังคงไว้ซึ่งความเป็นพลเมืองโลก หรือยังได้รับสิทธิพื้นฐานบางอย่างเหมือนพลเมืองในรัฐนั้น ๆ ถึงแม้ทุกวันนี้ ประชาคมโลกมีกฎหมายระหว่างประเทศหรือกลไกเชิงโครงสร้างหรือสถาบันแบบที่ความร่วมมือระหว่างรัฐและเหนือรัฐ แต่การตระหนักถึงความเป็นพลเมืองในฐานะจิตสำนึกสากล (global consciousness) ก็เป็นสิ่งที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการมี/บังคับใช้กลไกเชิงโครงสร้างหรือสถาบันระหว่างประเทศ (Carter 2001; Carter 2005; Patterson and Choi 2018) ในขณะเดียวกัน สังคมพหุเอกานิยม (unified pluralistic society) ซึ่งหมายถึงสังคมแห่งความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และตั้งอยู่บนพื้นฐานของความหลากหลายของกลุ่มคนในสังคม มีคุณสมบัติ 6 ประการ ได้แก่ การให้ความเคารพความเป็นมนุษย์ การยอมรับความหลากหลาย การที่ทุกคนมีความเป็นเจ้าของประเทศร่วมกัน การที่ทุกคนได้รับการคุ้มครองจากรัฐ การมีความเท่าเทียมกันในโอกาสการพัฒนา และการที่ประชาชนมีสันติภาพในหัวใจ (Kriengsak Chareonwongsak 1999) ในแง่นี้ ความเป็นพลเมืองโลกและสังคมพหุเอกานิยมจึงมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน หรือต่างเป็นส่วนประกอบของกันและกันได้ ซึ่งในที่นี้ ทั้งสองแนวคิดดังกล่าวถูกนำมาใช้เพื่อสนับสนุนการอภิปรายเชิงสังเคราะห์เกี่ยวกับการมีอยู่และคุณสมบัติของภาวะความเป็นเจ้าบ้านด้วยเช่นกัน

4. ระเบียบวิธีวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย แหล่งข้อมูล และกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากการศึกษาเกี่ยวกับภูมิหลังและความคิดเห็นของคนจำนวนมากในกลุ่มประเทศยุโรป ผู้วิจัยจึงเลือกใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิจาก “ฐานข้อมูลการสำรวจทางสังคมชาวยุโรป” (European Social Survey : ESS)⁴ ซึ่งเป็นข้อมูลแบบตัดขวาง (cross-section data) ในปี ค.ศ. 2018 และเป็นฐานข้อมูลของหน่วยงาน “European Research Infrastructure Consortium” (ERIC) ทั้งนี้ การสำรวจดังกล่าวกำหนดค้ำมรวมของประชากร (population coverage) ไว้ว่าเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และพำนักอาศัยอยู่ในครัวเรือนในประเทศต่าง ๆ ของทวีปยุโรป ณ ปีที่สำรวจ ตลอดจนใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling) ทั้งในระดับครัวเรือนและปัจเจกบุคคล

⁴ ผู้วิจัยเข้าถึงฐานข้อมูลดังกล่าวผ่านเว็บไซต์ www.europeansocialsurvey.org

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากขอบเขตประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าของบ้านที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ปลายทางยอดนิยม จำนวน 8 ประเทศ ดังที่เคยกล่าวไว้ในข้างต้น ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างชาวยุโรปที่ถูกนำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้จึงเป็นกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ใน 8 ประเทศดังกล่าว ซึ่งพบว่ามีจำนวนทั้งหมด 15,589 ราย

4.2 ตัวแปรและการออกแบบการวัด

การวิจัยครั้งนี้กำหนดให้ตัวแปรตามหรือตัวแปรที่เป็นเป้าหมายหลัก คือ ทักษะติดต่อผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป ซึ่งเป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นมาบนพื้นฐานของข้อมูลดิบที่ปรากฏในฐานข้อมูล ESS ในแง่ผู้วิจัยเริ่มต้นจากการสร้างดัชนีที่สอดคล้องกับผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป ซึ่งเป็นผลการคำนวณจากข้อมูลที่ปรากฏในตัวแปร/ข้อคำถามเกี่ยวกับมุมมองต่อการเข้ามาของผู้อพยพ จำนวน 6 ประการ ได้แก่ 1) ระดับการยอมรับการเข้ามาของผู้ที่มีเชื้อชาติ/ชาติพันธุ์เหมือนกับคนส่วนใหญ่ในประเทศ 2) ระดับการยอมรับการเข้ามาของผู้ที่มีเชื้อชาติ/ชาติพันธุ์แตกต่างจากคนส่วนใหญ่ในประเทศ 3) ระดับการยอมรับการเข้ามาของผู้ที่มาจากประเทศที่ยากจนกว่าและอยู่นอกยุโรป 4) ระดับผลดีต่อเศรษฐกิจที่เกิดจากการย้ายเข้ามาของคนต่างถิ่น 5) ระดับผลดีต่อชีวิตทางวัฒนธรรมที่เกิดจากการย้ายเข้ามาของคนต่างถิ่น และ 6) ระดับผลดีต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนต่างถิ่นที่ย้ายเข้ามา จากนั้น ผู้วิจัยจึงนำผลการคำนวณในตัวแปรดัชนีดังกล่าวมาจัดกลุ่มคะแนนและสร้างตัวแปรขึ้นมาใหม่อีกครั้ง ซึ่งก็คือทักษะหรือระดับการยินยอมให้ผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป โดยแบ่งการวัดออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ การยินยอมมาก การยินยอมปานกลาง และการยินยอมน้อย ในแง่ผู้ เจ้าของบ้านที่เข้าข่ายว่ายินยอมมากเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวจึงสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการมีภาวะความเป็นเจ้าบ้าน แต่ในทางตรงกันข้าม เจ้าบ้านที่ยินยอมน้อยเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวจึงสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มการไม่มีภาวะความเป็นเจ้าบ้านได้เช่นกัน

นอกจากนี้ งานวิจัยนี้นำตัวแปรอื่น ๆ มาวิเคราะห์ร่วมกับตัวแปรในข้างต้นเช่นกัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตัวแปร ได้แก่ กลุ่มตัวแปรภูมิหลังทางประชากร และกลุ่มตัวแปรภูมิหลังทางการเมืองและสังคม ซึ่งในแต่ละกลุ่มตัวแปรประกอบด้วย ตัวแปร และลักษณะการออกแบบการวัด (measurement design) ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ลักษณะการออกแบบการวัดตัวแปร

ตัวแปร	ลักษณะการออกแบบการวัด/กลุ่มรายการข้อมูล
ภูมิหลังทางประชากร	
1. เพศ	ชาย, หญิง
2. กลุ่มอายุ	วัยผู้ใหญ่ตอนต้น, วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง, วัยผู้ใหญ่ตอนปลาย
3. รุ่นอายุ (generation)	เจนเนอร์ชันซี, เจนเนอร์ชันวาย, เจนเนอร์ชันเอ็กซ์, เบบี้บูมเมอร์, รุ่นสงคราม/หลังสงครามโลกครั้งที่ 2
4. ลักษณะถิ่นที่อยู่อาศัย	เมืองใหญ่, ชานเมืองหรือพื้นที่ใกล้เมืองใหญ่, เมืองเล็ก, หมู่บ้านในชนบท, บ้าน/พื้นที่ทางการเกษตรในชนบท
5. สถานภาพการสมรส	สมรสตามกฎหมาย, อยู่กิน/ครองคู่โดยมีกฎหมายรับรอง, แยกกันอยู่ตามกฎหมาย, หย่าร้างหรือยุติการอยู่กิน/ครองคู่ตามกฎหมาย, เป็นหม้าย/คู่สมรสเสียชีวิต, ไม่เคยสมรสหรือไม่เคยอยู่กินตามกฎหมาย

ตัวแปร	ลักษณะการออกแบบการวัด/กลุ่มรายการข้อมูล
6. ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา (ISCED level 1), มัธยมศึกษาตอนต้น (ISCED level 2), มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ (ISCED level 3B), มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (ISCED level 3A), หลังมัธยมปลายแต่ยังไม่ถึงอุดมศึกษา (ISCED level 4), ระดับปริญญาตรี (ISCED level 5-1), สูงกว่าระดับปริญญาตรี (ISCED level 5-2), อื่น ๆ
7. อาชีพหลัก	หน่วยงานด้านการปกครองส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น, หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ, รัฐวิสาหกิจ, บริษัทเอกชน, ธุรกิจส่วนตัว, อื่น ๆ
8. เศรษฐฐานะครัวเรือนแบบวัดถั่วฝักยาว	ควินไทล์ที่ 1 (จน/มั่งคั่งน้อยที่สุด), ควินไทล์ที่ 2, ควินไทล์ที่ 3, ควินไทล์ที่ 4, ควินไทล์ที่ 5 (รวย/มั่งคั่งมากที่สุด)
9. เศรษฐฐานะครัวเรือนแบบอัตถิวิสัย	ยากลำบากเป็นอย่างมาก, ค่อนข้างยากลำบาก, พอรับมือ/ประคองได้, มีกินมีใช้อย่างสะดวกสบาย
10. การนับถือศาสนาหรือนิกายอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ	นับถือคริสต์แนวคาทอลิก, นับถือคริสต์แนวโปรเตสแตนต์, นับถืออย่างอื่นที่ไม่ใช่คริสต์แนวคาทอลิกและโปรเตสแตนต์, ไม่นับถือศาสนา/นิกายใดโดยเฉพาะ
ภูมิหลังทางการเมืองและสังคม	
11. ประเทศที่อาศัยอยู่	สหราชอาณาจักร, เยอรมนี, ฝรั่งเศส, อิตาลี, สวีเดน, นอร์เวย์, เดนมาร์ก, ฟินแลนด์
12. กลุ่มประเทศที่อาศัยอยู่	G7, สแกนดิเนเวีย
13. การเป็นพลเมือง/ถือสัญชาติของประเทศที่ตนเองอาศัยอยู่	ใช่, ไม่ใช่
14. การเกิดในประเทศที่ตนเองอาศัยอยู่	ใช่, ไม่ใช่
15. ระดับความรู้สึกผูกพันกับประเทศของตน	น้อย, ปานกลาง, มาก
16. ระดับความรู้สึกผูกพันกับทวีปยุโรป	น้อย, ปานกลาง, มาก
17. ความถี่ของการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและสังคมในแต่ละวัน	ไม่เคย, น้อยกว่า 1 ชั่วโมง, ตั้งแต่ 1 ชั่วโมงขึ้นไป แต่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง, ตั้งแต่ 3 ชั่วโมงขึ้นไป แต่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง, ตั้งแต่ 6 ชั่วโมงขึ้นไป
18. ทักษะคิดต่อระบบการเมืองในประเทศของตนในแง่การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมทางการเมือง	ไม่มีการเปิดโอกาส, เปิดโอกาสน้อย, เปิดโอกาสปานกลาง/พอประมาณ, เปิดโอกาสมาก, เปิดโอกาสมากอย่างยิ่ง
19. ระดับความสนใจเรื่องการเมือง	ไม่สนใจแต่อย่างใด, แทบจะไม่สนใจ, ค่อนข้างสนใจ, สนใจมาก
20. ระดับการเข้าสังคม/การสมาคมกับคนรอบข้าง	น้อย (ไม่เคยหรือเฉลี่ยแล้วน้อยกว่า 1 ครั้งต่อเดือน), ค่อนข้างน้อย (เฉลี่ยแล้วประมาณ 1-3 ครั้งต่อเดือน), ค่อนข้างมาก (เฉลี่ยแล้วประมาณ 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์), มาก (ทุกวัน)
21. ระดับความเชื่อมั่นทางสังคม	น้อย, ปานกลาง, มาก
22. ความรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรม	รู้สึกไม่ปลอดภัย, รู้สึกปลอดภัย
23. การนิยามตนเองว่าอยู่ในกลุ่มผู้ที่ถูกเลือกปฏิบัติ	ใช่, ไม่ใช่
24. การนิยามตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของชนกลุ่มน้อย	ใช่, ไม่ใช่
25. การมีประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ	เคยมีประสบการณ์, ไม่เคยมีประสบการณ์

ที่มา จัดทำโดยผู้วิจัย

4.3 แนวทางการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์การสมนัยแบบพหุ (Multiple Correspondence Analysis : MCA) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลครั้งละหลายคู่ตัวแปรในคราวเดียวกัน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ทั้งในรูปแบบตารางไขว้และ Joint Plot of Category Points (การเกาะกลุ่มและการกระจายตัวของกลุ่มรายการที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางประชากร ภูมิหลังทาง

การเมืองและสังคม และทัศนคติต่อผู้อพยพฯ) รวมถึงพรรณนาและตีความขนาดผลกระทบ (effect size) ที่แสดงถึงปริมาณความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาคแต่ละด้านกับทัศนคติต่อผู้อพยพฯ ในแง่นี้ เทคนิคทางสถิติดังกล่าวมีลักษณะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive data analysis) ซึ่งอาศัยทักษะการตีความผลลัพธ์ทางสถิติโดยผู้วิจัยเป็นหลัก มากกว่าการใช้อำนาจทางสถิติในการทดสอบและสรุปความจริง กล่าวคือ หลังจากผู้วิจัยได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในรูปแบบตารางและกลุ่มก้อนของจุด (cloud of points) บนพื้นที่ของระบบแกน จากนั้นจึงเป็นการตีความพร้อมกับการสังเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล ซึ่งจะนำไปสู่การได้ข้อมูลที่มีโครงสร้าง (structured data) หรือข้อมูลที่ได้รับการจัดระเบียบพร้อมกับการสังเคราะห์ข้อค้นพบบางอย่างขึ้นมา เพราะฉะนั้น แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้จึงมีลักษณะคล้ายคลึงกับจุดยืนและวิธีวิทยาของ Pierre Bourdieu ซึ่งเป็นนักสังคมวิทยาที่เล็งเห็นว่า เทคนิคดังกล่าวเหมาะสำหรับการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำนวนมากในคราวเดียวกัน เพราะว่าภูมิภาคหรือเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตทางสังคมของมนุษย์มีแนวโน้มเป็นความสัมพันธ์แบบส่งผลซึ่งกันและกันมากกว่าการเป็นความสัมพันธ์เชิงเหตุผลอย่างตายตัว และจำเป็นต้องอาศัยศักยภาพของนักวิชาการในการร้อยเรียงความเชื่อมโยงเหล่านั้นมากกว่าการติดอยู่ในกับดักของการทดสอบด้วยอำนาจทางสถิติ (Boyne 2002)

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรเดียว

ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าบ้านในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรปโดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 51.1) ยินยอมให้มีผู้อพยพเข้ามาในประเทศของตนระดับปานกลาง รองลงมาคือยินยอมระดับมาก (คิดเป็นร้อยละ 35.1) และมีเพียงร้อยละ 13.4 ยินยอมระดับน้อย เพราะฉะนั้น เจ้าบ้านชาวยุโรปในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรปโดยส่วนใหญ่จึงค่อนข้างมีแนวโน้มเปิดใจยอมรับให้มีผู้อพยพเข้ามาอยู่ในเขตแดนของตน และแสดงถึงการมีภาวะความเป็นเจ้าบ้านในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาถึงลักษณะโดยทั่วไปเกี่ยวกับภูมิภาคหลังของกลุ่มตัวอย่าง จากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า มีสาระสำคัญดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภูมิภาคหลังแต่ละด้านของเจ้าบ้านในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป

ภูมิภาคหลัง	ตัวอย่างข้อค้นพบสำคัญจากผลการวิเคราะห์ตัวแปรเดียว
เพศและอายุ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ สัดส่วนของเพศชายและหญิงใกล้เคียงกัน ▪ วัยผู้ใหญ่ตอนปลายมีสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาคือวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง และวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ▪ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ในรุ่นเบบี้บูมเมอร์ รองลงมาคือเจนเนเรชันเอ็กซ์ เจนเนเรชันวาย รุ่นสงครามและหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 และเจนเนเรชันซี ตามลำดับ
ลักษณะถิ่นที่อยู่อาศัย สถานภาพการสมรส และ ระดับการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเมืองมากกว่าชนบท ▪ โดยส่วนใหญ่หรือเกือบครึ่งหนึ่งเป็นผู้ที่มีสถานอยู่ในระหว่างการสมรสตามกฎหมาย รองลงมาหรือประมาณ 1 ใน 3 คือผู้ที่ไม่เคยสมรส/ไม่ได้อยู่กินตามกฎหมาย ▪ โดยส่วนใหญ่ (หรือประมาณ 3 ใน 4 ของกลุ่มตัวอย่าง) สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และที่เหลืออีกประมาณ 1 ใน 4 ส่วน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป

ภูมิหลัง	ตัวอย่างข้อค้นพบสำคัญจากผลการวิเคราะห์ตัวแปรเดียว
อาชีพ เศรษฐฐานะ และการนับถือศาสนา	<ul style="list-style-type: none"> ■ ผู้ที่ทำงานในภาคเอกชนมีสัดส่วนมากกว่าภาครัฐ โดยพบว่า ผู้ที่มีอาชีพหลักอยู่ในภาครัฐมีสัดส่วนประมาณ 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่าง และมีผู้ที่ทำธุรกิจส่วนตัวเพียงส่วนน้อย ■ ในแต่ละกลุ่มควินไทล์มีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน เนื่องจากเดิมทีฐานข้อมูล ESS แบ่งเศรษฐฐานะครัวเรือนของกลุ่มตัวอย่างออกเป็นจำนวน 10 ช่วงอันดับ หรือเดซิล (deciles) ซึ่งเรียงลำดับตามความมั่งคั่ง/รายได้ของครัวเรือน ■ กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่หรือประมาณ 6 ใน 7 ส่วน เล็งเห็นว่า ตนเองมีฐานะอยู่ในระดับกินที่อยู่ดี/มีกินมีใช้อย่างไม่ขัดสน ■ เกือบครึ่งหนึ่งไม่นับถือศาสนา/นิกายใดเป็นการเฉพาะ แต่โดยส่วนใหญ่หรือเกินครึ่งหนึ่งเป็นผู้ที่นับถือศาสนา/นิกายอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งแบ่งเป็นศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนต์ ร้อยละ 26.4 ศาสนาคริสต์นิกายคาทอลิก ร้อยละ 23.5 และนับถือศาสนา/นิกายอื่นที่ไม่ใช่คริสต์แนวคาทอลิกและโปรเตสแตนต์ ร้อยละ 6
ประเทศ/พื้นที่ปลายทางยอดนิยมที่ตนเองได้อาศัยอยู่	<ul style="list-style-type: none"> ■ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในประเทศอิตาลี รองลงมาคือเยอรมนี สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส ฟินแลนด์ เดนมาร์ก สวีเดน และนอร์เวย์ ตามลำดับ ■ เมื่อจำแนกออกเป็นกลุ่มประเทศ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (เกือบร้อยละ 60) อาศัยอยู่ในกลุ่มประเทศ G7 และอีกประมาณร้อยละ 40 อาศัยอยู่ในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย ■ ลักษณะการกระจายตัวหรือสัดส่วนที่แตกต่างกันของผู้ที่อาศัยอยู่ในแต่ละประเทศ/กลุ่มประเทศ ได้รับอิทธิพลจากแนวทางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และระเบียบวิธีการสุ่มตัวอย่างโดย ESS ตลอดจนกรอบการสุ่มตัวอย่าง (sampling frame)
สถานะพลเมือง/สมาชิกภาพและความรู้สึกผูกพันกับถิ่นที่อยู่อาศัย	<ul style="list-style-type: none"> ■ โดยส่วนใหญ่เป็นพลเมือง/ถือสัญชาติของประเทศที่ตนเองอาศัยอยู่ (ร้อยละ 95) อีกทั้งเป็นผู้ที่เกิดในประเทศที่ตนเองอาศัยอยู่ (ร้อยละ 89.3) ■ โดยส่วนใหญ่ (ประมาณ 4 ใน 5) รู้สึกผูกพันกับประเทศของตนระดับมาก แต่พบว่าเกือบครึ่งหนึ่งรู้สึกผูกพันกับทวีปยุโรประดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โดยส่วนใหญ่ตระหนักถึงความเป็นพลเมืองระดับประเทศมากกว่าระดับทวีป/ภูมิภาค
ทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมืองในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ■ โดยส่วนใหญ่ (เกือบร้อยละ 85) เปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและสังคมโดยเฉลี่ยไม่เกิน 3 ชั่วโมงต่อวัน ในขณะที่ส่วนน้อย (ประมาณร้อยละ 10) เปิดรับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวโดยเฉลี่ยตั้งแต่ 3 ชั่วโมงขึ้นไปต่อวัน แต่กระนั้นก็มีผู้ที่ไม่เปิดรับข้อมูลข่าวสารดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 5 ■ โดยส่วนใหญ่คิดว่า ระบบการเมืองในประเทศของตนเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับน้อย รองลงมา คือ คิดว่าเปิดโอกาสปานกลาง/พอประมาณ ในขณะที่เดียวกัน มีเพียงส่วนน้อย (ประมาณ 1 ใน 5) ที่คิดว่าเปิดโอกาสมาก/มากอย่างยิ่ง ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่าระบบการเมืองในประเทศของตนไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองเท่าที่ควร (ปานกลางค่อนข้างน้อย) ■ สิ่งที่น่าสนใจ คือ การพบว่าผู้ที่อยู่ในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย (โดยเฉพาะอย่างยิ่งนอร์เวย์และเดนมาร์ก) คิดว่า ระบบการเมืองในประเทศเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าผู้ที่อยู่ในกลุ่มประเทศ G7 ในทางตรงกันข้าม ผู้ที่อยู่ในประเทศอิตาลีคิดว่าประเทศของตนไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเห็นได้ชัด ■ โดยส่วนใหญ่สนใจเรื่องการเมือง
ทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับการเข้าสังคม/การอยู่ร่วมกันในสังคม	<ul style="list-style-type: none"> ■ โดยส่วนใหญ่ (ประมาณ 2 ใน 3) มีระดับการเข้าสังคมค่อนข้างมากถึงมาก (เฉลี่ย 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์ หรือทุกวัน) แต่กระนั้น โดยส่วนน้อย (ประมาณ 1 ใน 3) มีระดับการเข้าสังคมค่อนข้างน้อยถึงน้อย (เฉลี่ย 1-3 ครั้งต่อเดือน หรือน้อยกว่านั้น/ไม่เคยเข้าสังคม) ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่จึงเข้าสังคมหรือมีการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นบ่อยครั้ง ■ โดยส่วนใหญ่ (มากกว่าครึ่งหนึ่ง) มีความเชื่อมั่นทางสังคมระดับปานกลาง รองลงมาคือมีความเชื่อมั่นระดับมากและน้อยตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า พลเมืองในกลุ่มประเทศ

ภูมิหลัง	ตัวอย่างข้อค้นพบสำคัญจากผลการวิเคราะห์ตัวแปรเดียว
	<p>สแกนดิเนเวียมีส่วนของผู้ที่มีความเชื่อมั่นทางสังคมระดับมาก มากกว่าผู้ที่อยู่ในกลุ่มประเทศ G7 อย่างเห็นได้ชัด</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ โดยส่วนใหญ่ (ประมาณ 4 ใน 5) รู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรม ■ สถานการณ์การเข้าสังคม/การอยู่ร่วมกันในสังคมทั้ง 3 ด้านในข้างต้น บ่งชี้ประสิทธิภาพของกลไกการควบคุมทางสังคม ถ้าสมาชิกในสังคมคิดว่าภาครัฐบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด มีเพื่อนบ้านหรือสมาชิกในสังคมช่วยกันสอดส่อง/เฝ้าระวังอาชญากรรม และ/หรือต่างเคารพสิทธิและสวัสดิภาพของผู้อื่น สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาคือ การรู้สึกไว้วางใจตนเองอาศัยอยู่มีความปลอดภัย และมีความเชื่อมั่นทางสังคมมากขึ้น รวมถึงรู้สึกไว้วางใจผู้อื่น และพร้อมที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคมหรือเข้าสังคมมากขึ้น
การจัดประเภททางสังคมและ การจัดประเภทตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ■ มากกว่าร้อยละ 90 ไม่นิยามตนเองว่าอยู่ในกลุ่มของผู้ที่ถูกเลือกปฏิบัติ ■ โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.7) ไม่นิยามตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของชนกลุ่มน้อย ■ โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.1) ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ

ที่มา จัดทำโดยผู้วิจัย

5.2 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรคู่

จากการวิเคราะห์ขนาดผลกระทบ (effect size) ซึ่งแสดงถึงปริมาณความเข้มข้นของความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อผู้อพยพฯ (ซึ่งเป็นมาตรวัดเชิงลำดับ) กับภูมิหลังแต่ละด้าน โดยพิจารณาจากค่า Cramer's V (เฉพาะตัวแปรภูมิหลังที่เป็นมาตรวัดนามบัญญัติ) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงอันดับของ Spearman (เฉพาะตัวแปรภูมิหลังที่เป็นมาตรวัดเชิงลำดับ) ผู้วิจัยสามารถตีความขนาดผลกระทบของทัศนคติต่อผู้อพยพฯ กับภูมิหลังแต่ละด้าน ดังปรากฏในตารางที่ 3 และ 4 ซึ่งการแปลความหมายขนาดผลกระทบในที่นี้ ผู้วิจัยประยุกต์จากแนวทางของ Cohen (1988) และปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการตีความผลการวิจัยทางสังคมศาสตร์มากขึ้น

ตารางที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ การตีความทางสถิติ และการจัดอันดับขนาดผลกระทบ ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางประชากรกับทัศนคติต่อผู้อพยพฯเข้ามาในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป

กลุ่มตัวแปรภูมิหลังทางประชากร	ขนาดผลกระทบ (effect size)	ระดับความสัมพันธ์	อันดับ
กลุ่มที่ 1 : มิติพื้นฐานของโครงสร้างทางประชากร			
เพศ	0.0276	น้อย-น้อยมาก	10
กลุ่มอายุ	-0.1511	ค่อนข้างน้อย	6
รุ่นอายุ (generation)	-0.1578	ค่อนข้างน้อย	5
กลุ่มที่ 2 : ถิ่นที่อยู่อาศัย สถานภาพสมรส และการศึกษา			
ลักษณะถิ่นที่อยู่อาศัย	0.0943	น้อย-น้อยมาก	8
สถานภาพการสมรส	0.0887	น้อย-น้อยมาก	9
ระดับการศึกษา	0.2192	ปานกลาง	1
กลุ่มที่ 3 : อาชีพ เศรษฐฐานะ และการนับถือศาสนา			
อาชีพหลัก	0.0960	น้อย-น้อยมาก	7
เศรษฐฐานะครัวเรือนแบบวัตถุวิสัย	0.1583	ค่อนข้างน้อย	4
เศรษฐฐานะครัวเรือนแบบอัตวิสัย	0.1943	ค่อนข้างน้อย	2
การนับถือศาสนาหรือนิกายอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ	0.1612	ค่อนข้างน้อย	3

ที่มา จัดทำโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาถึงภาพรวมของตัวแปรทั้งหมดในกลุ่มตัวแปรภูมิหลังทางประชากร ผู้วิจัยพบว่า ภูมิหลังด้านการศึกษา (ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ) มีระดับความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อผู้อพยพฯ มากที่สุด ทั้งนี้ ภูมิหลังหรือตัวแปรที่มีขนาดผลกระทบรองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ภูมิหลังด้านเศรษฐกิจฐานะครัวเรือนแบบอัตวิสัย และภูมิหลังด้านการนับถือศาสนาหรือนิกายอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ อีกทั้งพบว่า ตัวแปรเพศมีระดับความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อผู้อพยพฯ น้อยที่สุด

ตารางที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์ การตีความทางสถิติ และการจัดอันดับขนาดผลกระทบ ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางการเมืองและสังคมกับทัศนคติต่อผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป

กลุ่มตัวแปรภูมิหลังทางการเมืองและสังคม	ขนาดผลกระทบ (effect size)	ระดับความสัมพันธ์	อันดับ
กลุ่มที่ 1 : พื้นที่ปลายทางยอดนิยมที่ตนเองได้อาศัยอยู่			
ประเทศที่อาศัยอยู่	0.1989	ค่อนข้างน้อย	5
กลุ่มประเทศที่อาศัยอยู่	0.1455	ค่อนข้างน้อย	7
กลุ่มที่ 2 : สถานะพลเมืองและความรู้สึกผูกพันกับถิ่นที่อยู่อาศัย			
การเป็นพลเมือง/ถือสัญชาติของประเทศที่ตนเองอาศัยอยู่	0.0943	น้อย-น้อยมาก	11
การเกิดในประเทศที่ตนเองอาศัยอยู่	0.1138	ค่อนข้างน้อย	8
ระดับความรู้สึกผูกพันกับประเทศของตน	-0.0151	น้อย-น้อยมาก	15
ระดับความรู้สึกผูกพันกับทวีปยุโรป	0.2626	ปานกลาง	3
กลุ่มที่ 3 : ทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมืองในชีวิตประจำวัน			
ความถี่ของการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและสังคมในแต่ละวัน	0.0159	น้อย-น้อยมาก	14
ทัศนคติต่อระบบการเมืองในประเทศของตนในแง่การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมทางการเมือง	0.3030	ปานกลาง-ค่อนข้างมาก	1
ระดับความสนใจเรื่องการเมือง	0.2315	ปานกลาง	4
กลุ่มที่ 4 : ทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคม			
ระดับการเข้าสังคม/การสมาคมกับคนรอบข้าง	0.0953	น้อย-น้อยมาก	9
ระดับความเชื่อมั่นทางสังคม	0.2732	ปานกลาง	2
ความรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรม	0.1832	ค่อนข้างน้อย	6
กลุ่มที่ 5 : การจัดประเภททางสังคมและการจัดประเภทตนเอง			
การนิยามตนเองว่าอยู่ในกลุ่มของผู้ที่ถูกเลือกปฏิบัติ	0.0662	น้อย-น้อยมาก	13
การนิยามตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของชนกลุ่มน้อย	0.0945	น้อย-น้อยมาก	10
การมีประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ	0.0782	น้อย-น้อยมาก	12

ที่มา จัดทำโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาถึงภาพรวมของตัวแปรทั้งหมดในกลุ่มตัวแปรภูมิหลังทางการเมืองและสังคม ผู้วิจัยพบว่า ทัศนคติต่อระบบการเมืองในประเทศของตนในแง่การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมทางการเมือง มีระดับความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อผู้อพยพฯ มากที่สุด ทั้งนี้ ภูมิหลังที่มีขนาดผลกระทบรองลงมาอีก 2 อันดับ ได้แก่ ระดับความเชื่อมั่นทางสังคม และระดับความรู้สึกผูกพันกับทวีปยุโรป ในขณะที่เดียวกันพบว่า ภูมิหลังเกี่ยวกับระดับความรู้สึกผูกพันกับประเทศของตน และความถี่ของการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและสังคมในแต่ละวัน แทบไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อผู้อพยพฯ แต่ประการใด

5.3 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรพหุ

จากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์การสมนัยแบบพหุ (Multiple Correspondence Analysis : MCA) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบ Joint Plot of Category Points เพื่อสรุปและพรรณนาผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทั้งหมดกับทัศนคติต่อผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป เนื่องจากข้อมูลและตัวแปรที่เกี่ยวข้องมีจำนวนมาก ดังนั้นในที่นี้ผู้วิจัยจึงเลือกนำเสนอและสรุปรายละเอียดที่สำคัญบางส่วน เฉพาะกลุ่มรายการภูมิหลังที่เกาะกลุ่มหรืออยู่ใกล้เคียงกับกลุ่มรายการยินยอมระดับมาก (ยินยอมที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามาในเขตแดนของตน) ซึ่งมีข้อค้นพบดังปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 สรุปรายละเอียดและสาระสำคัญของผลการวิเคราะห์การสมนัยแบบพหุ

ภูมิหลัง/ตัวแปร	กลุ่มรายการภูมิหลังที่เกาะกลุ่มหรืออยู่ใกล้เคียงกับกลุ่มรายการยินยอมระดับมาก (มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพ)
หมวดหมู่ 1 : อายุและเพศในฐานะมิติพื้นฐานของโครงสร้างทางประชากร	
อายุ/ช่วงวัย (ภาพแทนของความคิดและโลกทัศน์ที่ได้รับ การสะสมตั้งแต่เด็กและเติบโตขึ้นมาในยุคสมัย/สภาพแวดล้อมหนึ่ง ๆ)	<ul style="list-style-type: none"> ■ เจเนเรชันวายหรือมิลเลนเนียล (Millennial) ■ เจเนเรชันซี (Gen Z) ■ วัยผู้ใหญ่ตอนต้น หรือคนวัยหนุ่มสาว สาระสำคัญร่วม คือ การเป็นคนวัยหนุ่มสาว/คนรุ่นใหม่ หรือการมีความคิด/โลกทัศน์แบบคนรุ่นใหม่ ดังเช่นการเปิดรับความหลากหลายทางสังคมและวัฒนธรรม
เพศ (ภาพแทนของตัวตนหรือบุคลิกภาพที่ได้รับการขัดเกลาตั้งแต่วัยเยาว์)	<ul style="list-style-type: none"> ■ เพศหญิง สาระสำคัญ คือ ถึงแม้เพศหญิงในที่นี้เป็นเพศกำเนิด แต่ปฏิเสธไม่ได้ว่าตัวตน/บุคลิกภาพบางอย่างได้รับอิทธิพลจากความคาดหวังและการขัดเกลาทางสังคม และถูกนำไปเชื่อมโยงกับเพศกำเนิด ดังเช่นการเชื่อมโยงความเป็นผู้หญิงหรือบทบาทของสตรีเข้ากับการแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
หมวดหมู่ 2: ถิ่นที่อยู่อาศัย สถานภาพสมรส และการนับถือศาสนา	
ลักษณะเขตพื้นที่/ที่อยู่อาศัย (ภาพแทนของความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่/สถานที่กับแบบแผนการดำเนินชีวิต)	<ul style="list-style-type: none"> ■ เมืองขนาดใหญ่ ■ ชานเมืองหรือพื้นที่ใกล้เมืองขนาดใหญ่ ■ เมืองขนาดเล็ก สาระสำคัญร่วม คือ การอาศัยอยู่ในเขตเมือง หรือดำเนินชีวิตในสังคมเมือง มีโอกาสทำให้นักบุคคลเหล่านั้นพบปะ/มีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายมากกว่าในชนบท
สถานภาพการสมรส (ภาพแทนของลักษณะสัมพันธ์ภายในครอบครัว)	<ul style="list-style-type: none"> ■ สมรสตามกฎหมาย ■ อยู่กิน/ครองคู่โดยมีกฎหมายรับรอง ■ หย่าร้างหรือยุติการอยู่กิน/ครองคู่ตามกฎหมาย ■ ไม่เคยสมรสหรือไม่เคยอยู่กินตามกฎหมาย สาระสำคัญร่วม คือ การไม่อยู่ในระหว่างการประสบปัญหาด้านชีวิตการสมรส หรือมีประสบการณ์การสูญเสียคู่สมรส ซึ่งอาจมีส่วนเหนี่ยวนำให้สนใจสิ่งรอบตัวมากขึ้น
การนับถือศาสนา (ภาพแทนของการมีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ และรูปแบบหนึ่งของความเป็นกลุ่มทางสังคม)	<ul style="list-style-type: none"> ■ ไม่นับถือศาสนาหรือนิกายอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ■ นับถืออย่างอื่นที่ไม่ใช่คริสต์แนวคาทอลิกและโปรเตสแตนต์ สาระสำคัญร่วม คือ การไม่ยึดโยงตนเองเข้ากับศาสนา/ลัทธิอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเป็นภาพแทนของชนกลุ่มน้อยที่มีลักษณะแตกต่างจากวัฒนธรรมส่วนใหญ่ในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป

ภูมิภาค/ตัวแปร	กลุ่มรายการภูมิภาคที่เกาะกลุ่มหรืออยู่ใกล้เคียงกับ กลุ่มรายการยินยอมระดับมาก (มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพ)
หมวดหมู่ 3 : ระดับการศึกษา อาชีพ และเศรษฐกิจสถานะ	
ระดับการศึกษา (ภาพแทนของทุนมนุษย์ที่ได้รับการขัด เกลา/ประกอบสร้างขึ้นมาจากระบบ การศึกษาและการเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุมทั้ง ความรู้และทักษะต่าง ๆ รวมถึงทัศนคติและ วิธีคิดเกี่ยวกับสิ่งรอบตัว)	<ul style="list-style-type: none"> ■ ระดับปริญญาตรี ■ สูงกว่าระดับปริญญาตรี ■ การศึกษารูปแบบอื่นที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล สาระสำคัญร่วม คือ การสำเร็จการศึกษาระดับสูง หรือการได้รับการศึกษารูปแบบอื่นที่ไม่ เป็นไปตามมาตรฐานสากลของการจัดจำแนกการศึกษา (ISCED)
อาชีพหลัก (ภาพแทนของชีวิตการทำงาน/กิจกรรมทาง เศรษฐกิจ)	<ul style="list-style-type: none"> ■ หน่วยงานการปกครองส่วนกลาง/ส่วนท้องถิ่น ■ หน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ สาระสำคัญร่วม คือ การประกอบอาชีพในหน่วยงาน/สนามอาชีพภาครัฐ (ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ภารกิจทำให้บริการสาธารณะ) และการเป็นภาพแทนของอาชีพที่มีความมั่นคง
เศรษฐกิจสถานะครัวเรือนแบบวัดวิถีชีวิตและ แบบอัตวิสัย (ภาพแทนของชีวิตและความเป็นอยู่ โดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปากท้อง/การ ได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ด้านร่างกาย/วัตถุ)	<ul style="list-style-type: none"> ■ เศรษฐกิจสถานะแบบวัดวิถีชีวิตระดับควินไทล์ 5 ■ เศรษฐกิจสถานะแบบอัตวิสัย ที่บ่งชี้ว่ามีเงินมีใช้อย่างสะดวกสบาย สาระสำคัญร่วม คือ การมีฐานะทางเศรษฐกิจระดับมั่งคั่ง การกินดีอยู่ดี หรือการไม่มีปัญหา เรื่องปากท้อง
หมวดหมู่ 4 : พื้นที่ปลายทางยอดนิยมที่ตนเองได้อาศัยอยู่	
ประเทศที่อาศัยอยู่ (ภาพแทนของเขตแดน/รัฐ-ชาติ ซึ่งมีบริบท ทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์แตกต่างกัน)	<ul style="list-style-type: none"> ■ เยอรมนี ■ สหราชอาณาจักร ■ สวีเดน ■ นอร์เวย์ สาระสำคัญร่วม คือ เป็นประเทศปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป ที่มีสัดส่วนของผู้ที่ ค่อนข้างเห็นด้วย/ยินยอมให้มีผู้อพยพย้ายเข้ามาในประเทศของตนสูงสุด 4 ประเทศแรก
กลุ่มประเทศที่อาศัยอยู่ (ภาพแทนของกลุ่มพื้นที่เขตแดน/รัฐ-ชาติ ซึ่งมีบริบททางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์ แตกต่างกัน)	<ul style="list-style-type: none"> ■ กลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย (Scandinavia) สาระสำคัญ คือ เป็นกลุ่มประเทศในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป ที่มีสัดส่วนของ ผู้ที่ค่อนข้างเห็นด้วย/ยินยอมให้มีผู้อพยพย้ายเข้ามาในประเทศของตนมากกว่า (เมื่อ เปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำของโลก)
หมวดหมู่ 5 : สถานะพลเมืองและความรู้สึกผูกพันกับถิ่นที่อยู่อาศัย	
การเป็นพลเมือง/ถือสัญชาติของประเทศ ที่ตนเองอาศัยอยู่ และการเกิดในประเทศที่ ตนเองอาศัยอยู่ (ภาพแทนของการเป็นสมาชิกของประเทศ ในทวีปยุโรปภายใต้บริบทสังคมรัฐ-ชาติ และความเป็นกลุ่มทางสังคมแบบวัดวิถีชีวิต)	<ul style="list-style-type: none"> ■ ไม่มีสถานะเป็นพลเมือง/ถือสัญชาติของประเทศที่ตนเองอาศัยอยู่ ■ ไม่เกิดในประเทศที่ตนเองอาศัยอยู่ตั้งแต่แรกเริ่ม สาระสำคัญร่วม คือ การเป็นกลุ่มคนส่วนน้อยในสังคม/ไม่ได้เป็นพลเมืองตั้งแต่แรกเริ่มใน สังคม-ประเทศที่ตนเองอาศัยอยู่
ระดับความรู้สึกผูกพันกับทวีปยุโรป (ภาพแทนของสถานะพลเมือง/สมาชิกภาพ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของอารมณ์/ความรู้สึก และความเป็นกลุ่มทางสังคมแบบอัตวิสัย)	<ul style="list-style-type: none"> ■ รู้สึกผูกพันมากกับทวีปยุโรป สาระสำคัญ คือ การเป็นจุดเริ่มต้นของการนำเอาตัวตนและความรู้สึกของตนเองเข้าไปเป็น ส่วนหนึ่งของสังคมหรือประชาคมบางอย่าง ที่มีลักษณะการข้ามพรมแดน-เขตแดนรัฐชาติที่ ตนเองอาศัยอยู่

ภูมิหลัง/ตัวแปร	กลุ่มรายการภูมิหลังที่เกาะกลุ่มหรืออยู่ใกล้เคียงกับ กลุ่มรายการยินยอมระดับมาก (มีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพ)
หมวดหมู่ 6 : ทัศนคติและพฤติกรรมทางการเมืองในชีวิตประจำวัน	
ความถี่ของการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและสังคมในแต่ละวัน (ภาพแทนของระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือความเป็นไปของประเด็นทางการเมืองและสังคม)	<ul style="list-style-type: none"> ■ การเปิดรับสื่อตั้งแต่ 1 ชั่วโมงขึ้นไป แต่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง ■ การเปิดรับสื่อตั้งแต่ 3 ชั่วโมงขึ้นไป แต่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง สาระสำคัญร่วม คือ มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและสังคมโดยเฉลี่ย 1-6 ชั่วโมงต่อวัน (ความถี่ไม่เกิน 6 ชั่วโมง และไม่ต่ำกว่า 1 ชั่วโมง)
ทัศนคติต่อระบบการเมืองในประเทศของตน ในแง่การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมทางการเมือง (ภาพแทนของระดับการมีส่วนร่วม/มีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมืองในประเทศ)	<ul style="list-style-type: none"> ■ เปิดโอกาสมาก ■ เปิดโอกาสมากอย่างยิ่ง สาระสำคัญร่วม คือ การตระหนักว่าระบบการเมืองในประเทศของตนค่อนข้างเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง
ระดับความสนใจเรื่องการเมือง (ภาพแทนของแนวโน้มการให้ความสำคัญแก่ประเด็น/สถานการณ์รอบตัวในสังคม)	<ul style="list-style-type: none"> ■ มีความสนใจเรื่องการเมืองระดับมาก สาระสำคัญ คือ มีความสนใจเรื่องการเมืองเป็นอย่างมาก
หมวดหมู่ 7 : ทัศนคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในสังคม	
ระดับการเข้าสังคม/สมาคมกับคนรอบข้าง (ภาพแทนของระดับการมีปฏิสัมพันธ์/การพบปะกับผู้อื่นในสังคม)	<ul style="list-style-type: none"> ■ มีความถี่ของการเข้าสังคม/การสมาคมกับคนรอบข้างระดับมาก หรือการเข้าสังคมทุกวัน สาระสำคัญ คือ การเข้าสังคม/การสมาคมกับคนรอบข้างบ่อยครั้ง ซึ่งเป็นมิติเชิงปริมาณของการมีปฏิสัมพันธ์/การอยู่ร่วมกับผู้อื่น
ระดับความเชื่อมั่นทางสังคม (ภาพแทนของมุมมองต่อระดับทุนทางสังคมภายในสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่)	<ul style="list-style-type: none"> ■ มีความเชื่อมั่นทางสังคมนระดับมาก สาระสำคัญ คือ มีความเชื่อมั่นทางสังคมเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นมิติเชิงคุณภาพของการมีปฏิสัมพันธ์/การอยู่ร่วมกับผู้อื่น
ความรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรม (ภาพแทนของมุมมองต่อความปลอดภัยในชีวิตของตนเอง หรือระดับความปลอดภัยในภาพรวมของสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่)	<ul style="list-style-type: none"> ■ รู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรม สาระสำคัญ คือ การรู้สึกว่าตนเองสามารถดำเนินชีวิตในสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ได้อย่างอุ่นใจ/ปลอดภัย
หมวดหมู่ 8 : การจัดประเภททางสังคมและการจัดประเภทตนเอง	
การนิยามตนเองว่าอยู่ในกลุ่มของผู้ที่ถูกเลือกปฏิบัติ และการนิยามตนเองว่าเป็นส่วนหนึ่งของชนกลุ่มน้อย (ภาพแทนของการจัดประเภทตนเองและการจัดประเภททางสังคม)	<ul style="list-style-type: none"> ■ นิยามว่าอยู่ในกลุ่มของผู้ที่ถูกเลือกปฏิบัติ ■ นิยามว่าเป็นส่วนหนึ่งของชนกลุ่มน้อย สาระสำคัญร่วม คือ การตระหนักว่าตนเองไม่ได้รับการยอมรับและ/หรือไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มคนส่วนมากในสังคม ซึ่งอาจมีส่วนส่งเสริมให้เกิดความรู้สึกเข้าใจ/เห็นอกเห็นใจผู้อพยพได้เช่นกัน (มองว่าเป็นพวก/กลุ่มเดียวกัน)
การมีประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ (ภาพแทนของการมีประสบการณ์การใช้ชีวิตในต่างถิ่นเหมือนกับผู้อพยพ)	<ul style="list-style-type: none"> ■ มีประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ สาระสำคัญ คือ การมีประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศสะท้อนให้เห็นถึงการมีประสบการณ์การใช้ชีวิตในต่างถิ่นเหมือนกับผู้อพยพ ประสบการณ์ร่วมดังกล่าวอาจมีส่วนเหนี่ยวนำให้เกิดความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อพยพมากขึ้น

ที่มา จัดทำโดยผู้วิจัย

6. การอภิปรายผลการวิจัย

6.1 การอภิปรายข้อค้นพบที่โดดเด่น

เมื่อพิจารณาถึงข้อค้นพบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังทางประชากรของเจ้าบ้านในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป จากการพบว่า การสำเร็จการศึกษาระดับสูง เศรษฐฐานะแบบอัตวิสัยที่บ่งชี้ว่ามีกินมีใช้อย่างสะดวกสบาย และการไม่แสดงถึงการนับถือหรือยึดโยงตนเองเข้ากับศาสนา/ลัทธิอย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นปัจจัยอันดับต้น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง/สัมพันธ์กับการมีภาวะความเป็นเจ้าบ้านหรือทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพอย่างเห็นได้ชัด ในแง่นี้ เราจึงเห็นได้ว่าสาระสำคัญร่วมกันที่แฝงอยู่ในตัวแปรและกลุ่มรายการเหล่านี้ก็คือ ศักยภาพในชีวิตที่เหนี่ยวนำให้เกิดการตระหนักถึงจิตใจ/ความต้องการของผู้อื่นหรือผลประโยชน์ในวงกว้าง (altruism) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่ได้เกิดขึ้นเองโดยสามัญสำนึกเสียทีเดียว แต่จำเป็นต้องได้รับการขัดเกลา/สะสม และขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่พวกเขาเผชิญในชีวิตประจำวัน กล่าวคือ ในส่วนของภูมิหลังด้านการศึกษา สะท้อนให้เห็นว่าการศึกษาระดับสูงมีส่วนส่งเสริมให้เจ้าบ้านรู้จักคิดและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีหลักการ (ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์) และมีส่วนช่วยให้ผู้เรียน/ผู้สำเร็จการศึกษาเปิดกว้างทางความคิดหรือมีโลกทัศน์กว้างขวาง (Barnett 1990, 8-9) ซึ่งอาจรวมถึงการเข้าใจเหตุผลการย้ายถิ่นของผู้อพยพ ตลอดจนมีแนวโน้มยินยอมให้ผู้อพยพย้ายเข้ามาในเขตแดนของตนได้เช่นกัน

ในส่วนของภูมิหลังด้านเศรษฐฐานะ สะท้อนให้เห็นว่า การมีฐานะทางเศรษฐกิจในระดับมั่งคั่งหรือกินดีอยู่ดี ไม่มีปัญหาเรื่องปากท้อง หรือได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานอย่างเพียงพออยู่แล้ว อาจมีส่วนทำให้เจ้าบ้านผู้นั้นไม่รู้สึกรู้ว่า การเข้ามาของผู้อพยพเป็นภัยคุกคามทางเศรษฐกิจแก่พวกตน หรือไม่ได้รับผลกระทบจากการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการมีผู้อพยพเข้ามาในประเทศของตนเท่าที่ควร นอกจากนี้ ข้อค้นพบดังกล่าวได้รับการอธิบายได้ด้วยแนวคิด “ความร่ำรวยเชิงเปรียบเทียบ” (relative prosperity) กล่าวคือ เมื่อคนรวยมีต้นทุนด้านการให้ความช่วยเหลือผู้อื่น และเข้าถึงสื่อ/รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้ยากไร้/ผู้ด้อยโอกาส/ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม คนรวยจึงมีแนวโน้มรู้สึกว่าคุณสมบัติความพร้อม/มีศักยภาพมากกว่า และสมควรให้การช่วยเหลือผู้ที่มีสถานะทางเศรษฐกิจสังคมด้อยกว่า (Hoffman 2011) และอาจรวมถึงอรรถประโยชน์เกี่ยวกับความสุขทางใจ ดังเช่นความสุขจากการเป็นผู้ให้ (Pholpirul 2015) ตลอดจนความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น (empathy) ซึ่งในที่นี้ หมายถึง ความสุขที่เกิดจากการเห็นผู้อพยพมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นอกจากนี้ อรรถประโยชน์ดังกล่าวอาจเป็นส่วนหนึ่งของบรรทัดฐานหรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อสังคม (prosocial behavior) อาทิ ศีลธรรมว่าด้วยการให้ทาน หลักสิทธิมนุษยชน ฯลฯ

ประการสุดท้าย ในส่วนของภูมิหลังทางศาสนา สะท้อนให้เห็นว่า การไม่ยึดเหนี่ยวกับศาสนาหรือนิกายอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ เป็นภาพสะท้อนอย่างหนึ่งของการไม่ยึดติดกับกรอบความเชื่ออย่างใดอย่างหนึ่งเป็นหลัก แต่อาจเป็นการผสมผสานหลักคำสอนของศาสนา/นิกายต่าง ๆ ด้วยความพึงพอใจหรือวิจรรณญาณส่วนบุคคล และอาจเป็นการยึดถือแนวปฏิบัติหรือคตินิยมบางอย่างที่ไม่อิงกับศาสนา/นิกายอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่มีลักษณะเป็นคติสากลหรือมารยาททางสังคม เช่น การตระหนักถึงสิทธิมนุษยชน การเคารพความเป็นส่วนตัวของผู้อื่น การไม่ละเมิด/ทำร้ายร่างกายและจิตใจผู้อื่น การปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด การเข้าใจ

ความรู้สึกของผู้อื่น ฯลฯ นอกจากนี้ เจ้าบ้านที่นับถืออย่างอื่นที่ไม่ใช่คริสต์แนวคาทอลิกและโปรเตสแตนต์อาจเป็นผู้อพยพรุ่นก่อนหน้า (หรือเป็นทายาทของผู้อพยพรุ่นก่อนหน้า) และไม่นับถือศาสนาคริสต์เหมือนกับเจ้าบ้านชาวยุโรปส่วนใหญ่ที่เป็นคนตั้งรกรากอยู่ในประเทศนั้น ๆ ตั้งแต่แรก หรือมีสถานะเป็นชนกลุ่มน้อย (minority) ในประเทศปลายทางยอดนิยมในทวีปยุโรป ในแง่นี้ ประสบการณ์และพื้นเพของเจ้าบ้านที่มีคุณสมบัติดังกล่าวจึงอาจมีส่วนเหนี่ยวนำให้พวกเขาเข้าใจความรู้สึกของผู้อพยพ และมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเข้ามาของผู้อพยพได้เช่นกัน

เมื่อพิจารณาถึงข้อค้นพบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังทางการเมืองและสังคมของเจ้าบ้านในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป จากการพบว่า ทัศนคติที่แสดงถึงการได้รับโอกาสให้มีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นอย่างมาก การมีความเชื่อมั่นทางสังคมเป็นอย่างมาก และรู้สึกผูกพันมากกับทวีปยุโรป เป็นปัจจัยอันดับต้น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการมีภาวะความเป็นเจ้าบ้านหรือทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ ในส่วนของมุมมองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งถือได้ว่าเป็นภูมิหลังที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อผู้อพยพฯ หรือภาวะความเป็นเจ้าบ้านมากที่สุดในบรรดาภูมิหลังทั้งหมด ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า บริบททางการเมืองของแต่ละประเทศมีส่วนเกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อผู้อพยพฯ หรือมีส่วนสำคัญในการประกอบสร้างภาวะความเป็นเจ้าบ้านเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองถือได้ว่าเป็นตัวบ่งชี้อย่างหนึ่งของ “บรรทัดฐานความเป็นพลเมือง” (citizenship norms) ซึ่งแนวคิดดังกล่าว หมายถึง ชุดความคาดหวังร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทของพลเมืองในเรื่องการเมืองและสังคม อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาถึงความเป็นพลเมืองเฉพาะมิติทางการเมือง มิติดังกล่าวประกอบด้วยส่วนผสมหลายประการ อาทิ ความเชื่อมั่นเกี่ยวกับความสำคัญของการลงคะแนนเสียง การเป็นสมาชิกและมีส่วนร่วมกับสมาพันธ์ทางสังคมและการเมืองต่าง ๆ การจับตามองความเคลื่อนไหว/การทำงานรัฐบาล ฯลฯ (Dalton 2008) ในแง่นี้ เราจึงกล่าวได้ว่า ความเป็นพลเมืองในรูปแบบการมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองไม่ใช่สิ่งที่เกิดจากความต้องการหรือความสนใจส่วนบุคคลเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากปัจจัยภายนอกอย่างระบบการเมือง หรือแม้กระทั่งบรรทัดฐานทางสังคมของแต่ละประเทศ/สังคม ที่มีส่วนหล่อหลอมหรือทำให้สมาชิกในสังคมเข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งอาจเหนี่ยวนำไปสู่ลักษณะมุมมองต่อผู้อพยพฯ ได้เช่นกัน ด้วยเหตุนี้ เราจึงอนุมานได้ว่า ยิ่งประชาชนรู้สึกว่าการประเทศของตนเองมีความเป็นประชาธิปไตย หรือเปิดโอกาสให้ตนเองมีส่วนร่วมทางการเมืองเพิ่มขึ้นเท่าใด สัดส่วนหรือปริมาณของผู้ที่เห็นด้วยเกี่ยวกับการมีผู้อพยพเข้ามาในประเทศของตนก็จะยิ่งเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ จากการที่งานศึกษาในอดีตพบว่า บุคคลที่มีส่วนร่วมทางการเมือง หรือมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมืองเป็นอย่างมาก มีแนวโน้มเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบสนใจสิ่งภายนอก (extraversion) และผู้ที่มีความมั่นคงทางอารมณ์ (emotional stability) (Gerber et al. 2011) ข้อเท็จจริงดังกล่าวจึงถูกนำมาใช้สนับสนุนข้อค้นพบในข้างต้นได้เช่นกัน กล่าวคือ ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบสนใจสิ่งภายนอกแสดงให้เห็นถึงการชอบอยู่รวมกันเป็นกลุ่มร่วมกับผู้อื่น หรือการชอบเข้าสังคม/คบค้าสมาคม ในขณะที่บุคลิกภาพแบบมีความมั่นคงทางอารมณ์แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการรับมือกับความกดดัน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในลักษณะที่เป็นงานสาธารณะ หรือกิจกรรมที่จำเป็นต้องเผชิญกับบุคคลและสถานการณ์หลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้ การเข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมืองทุกระดับ อาจ

จำเป็นต้องเผชิญหน้ากับบุคคลและสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในแง่ความร่วมมือและความขัดแย้ง (เช่น การรวมกลุ่มเพื่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง การเป็นผู้แทนทางการเมืองระดับท้องถิ่น ฯลฯ) ตลอดจนการติดตามหรือให้ความสนใจเกี่ยวกับข้อมูล/ข่าวสารทางการเมืองเป็นระยะ ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นประเด็นสาธารณะหรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนหมู่มาก ดังนั้น เจ้าบ้านที่มองว่าประเทศของตนเองเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นอย่างมาก (รวมถึงผู้ที่มีความสนใจเรื่องการเมืองเป็นอย่างมาก) จึงมีแนวโน้มเป็นผู้ที่มีภาวะความเป็นเจ้าบ้าน (หรือยินยอมให้ผู้อพยพเข้ามาในประเทศของตน) มากกว่าผู้ที่มีลักษณะตรงกันข้าม

ในส่วนของภูมิหลังที่เป็นระดับความเชื่อมั่นทางสังคม แนวโน้มการยินยอมให้ผู้อพยพเข้ามาในประเทศของตนอาจมีทุนทางสังคมของสมาชิกในประเทศ/สังคมนั้น ๆ เป็นส่วนประกอบ ทั้งนี้ ความเชื่อมั่นทางสังคม (social trust) ถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบและคุณสมบัติสำคัญอย่างหนึ่งของทุนทางสังคม ซึ่งอาจนำไปสู่การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือในรูปแบบต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งการมีจิตฝึกฝไ้เกี่ยวกับเรื่องส่วนรวม/สาธารณะ (civic orientation) (Putnam, Leonardi, and Nonetti, 1993; Putnam, 2000) อีกทั้งแนวทางการวัดระดับความเชื่อมั่นทางสังคมในการศึกษาครั้งนี้ (จากฐานข้อมูลของ ESS) ตั้งอยู่บนพื้นฐานของมุมมองเกี่ยวกับการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในชีวิตประจำวัน ได้แก่ ความไว้วางใจผู้อื่น การไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้อื่น และการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของสมาชิกในสังคม ดังนั้น เราจึงกล่าวได้ว่า ทุนทางสังคม จะไม่สามารถเกิดขึ้นโดยง่ายถ้าปราศจากความเชื่อมั่นทางสังคม ซึ่งระดับความเชื่อมั่นทางสังคม เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับการเข้าสังคมหรือการสมาคมกับคนรอบข้าง และความรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมด้วยเช่นกัน หรือกล่าวอีกนัยว่า การที่สมาชิกในสังคมกล้าติดต่อหรือกล้ามีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือผู้คนต่างถิ่น (รวมถึงทัศนคติแง่บวกต่อผู้อพยพ) พวกเขาจำเป็นต้องมีรากฐานความสัมพันธ์ทางสังคมที่แสดงถึงความรู้สึกมั่นคงทางจิตใจ ความไว้วางใจ หรือความรู้สึกปลอดภัยที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกคนอื่น กล่าวโดยสรุป ถ้าประเทศ/สังคมใดก็ตามมีทุนทางสังคมที่ดี ภาวะความเป็นเจ้าบ้านของสมาชิกในสังคมดังกล่าวก็จะมียกระดับความเข้มข้นมากขึ้น

ประการสุดท้าย ในส่วนของภูมิหลังที่เป็นความรู้สึกผูกพันกับทวีปยุโรป สะท้อนให้เห็นว่า เจ้าบ้านในพื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรปมีแนวโน้มนำหลักความคล้ายคลึง (similarity) มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินความรู้สึกต่อผู้ย้ายถิ่นหรือผู้อพยพ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานว่าด้วยการดึงดูดของสิ่งที่มีความคล้ายคลึง (similarity-attraction hypothesis) ที่มีความเชื่อว่า คนเรามีแนวโน้มถูกดึงดูดด้วยคุณสมบัติหรือลักษณะบางอย่างที่มีความคล้ายคลึง/เหมือนกับตัวตนของเรา ซึ่งแสดงออกมาทางวัฒนธรรมหรือทางกายภาพ (Byrne 1971; Shin and Dovidio 2018) ในแง่นี้ การตระหนักรู้ถึงความคล้ายคลึงของเจ้าบ้านตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีสถานะเป็นพลเมืองหรือสมาชิกภาพ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความรู้สึกมีส่วนร่วมเกี่ยวกับตัวตน/ตำแหน่งแห่งที่ของตน โดยเชื่อมโยงกับดินแดนหรือประเทศในทวีปยุโรปที่ตนเองกำลังอาศัยอยู่ ซึ่งการตระหนักรู้ดังกล่าว ส่วนหนึ่งเกิดจากการที่บริบทของกลุ่มประเทศส่วนใหญ่ในทวีปยุโรปเป็นสมาชิกของ “สหภาพยุโรป” (European Union) ดังนั้น ความรู้สึกเป็นชาวยุโรปเหมือนกันทั้งในแง่เศรษฐกิจและการเมือง (ภายใต้การรวมกลุ่มประเทศดังกล่าว) จึงสามารถเป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งของมุมมองเชิงบวกต่อผู้อพยพได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเท็จจริงส่วนหนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ก็คือ

การพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีแนวโน้มยินยอมให้ผู้ที่มีเชื้อชาติ/ชาติพันธุ์เหมือนกับคนส่วนใหญ่ในประเทศของตน (อาทิ การมีผิวขาว/คอเคซอยด์ การนับถือศาสนาคริสต์ ฯลฯ) ย้ายถิ่นเข้ามาอาศัยอยู่ มากกว่าผู้ที่มีเชื้อชาติ/ชาติพันธุ์แตกต่างจากคนส่วนใหญ่ในประเทศของตน

6.2 การสังเคราะห์นิยามและคุณสมบัติของภาวะความเป็นเจ้าบ้านในบริบทการย้ายถิ่น

นอกจากตัวอย่างข้อค้นพบที่โดดเด่นและการอภิปรายผลการวิจัยในข้างต้น ข้อค้นพบด้านอื่นที่ไม่ได้รับการอภิปรายในที่นี้ (เนื่องด้วยข้อจำกัดของพื้นที่การนำเสนอในบทความ) ก็ถูกนำมาร่วมใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสังเคราะห์นิยามและคุณสมบัติของภาวะความเป็นเจ้าบ้านในบริบทการย้ายถิ่นด้วยเช่นกัน เพราะฉะนั้น ในเบื้องต้นผล การสังเคราะห์นิยามของภาวะความเป็นเจ้าบ้านในบริบทการย้ายถิ่นจึงหมายถึง “ภาวะทางจิตสังคมอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นทั้งสำนึกร่วมทางสังคมและความพึงพอใจส่วนบุคคลในฐานะเจ้าบ้าน เกี่ยวกับการยึดถือและปฏิบัติตามเป้าหมายและแนวปฏิบัติว่าด้วยการอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติ เพื่อนำไปสู่การเปิดใจยอมรับและให้การต้อนรับผู้อพยพอย่างไม่มีตรีจิต” ในแง่นี้ สมาชิกแต่ละรายอาจยึดถือและ/หรือปฏิบัติตามเป้าหมายและแนวปฏิบัติดังกล่าวหรือไม่ก็ได้ รวมถึงมีความยืดหยุ่นที่จะยึดถือและ/หรือปฏิบัติตามเหตุผลหรือโอกาสต่าง ๆ ตามที่ตนเองเห็นสมควร

ในขณะเดียวกัน เนื่องจากจุดมุ่งหมายเชิงอุดมคติของการวิจัยครั้งนี้ คือ การส่งเสริมให้สมาชิกในสังคมตระหนักถึงการให้การต้อนรับกลุ่มผู้อพยพอย่างเต็มใจและตั้งอยู่บนพื้นฐานของมนุษยธรรม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนความเป็นพลเมืองโลก และการมุ่งสู่ความเป็นสังคมพหุเอทานิยม ดังนั้น เมื่อนำทั้ง 2 แนวคิดดังกล่าวมาเชื่อมโยงกับภาวะความเป็นเจ้าบ้าน ผู้วิจัยจึงสามารถตีความลักษณะการมีอยู่ของภาวะดังกล่าวได้อีก 2 มุมมอง ดังนี้

ประการแรก “ภาวะความเป็นเจ้าบ้านสามารถเป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้เพื่อให้เป้าหมายของความเป็นพลเมืองโลกและสังคมพหุเอทานิยมกลายเป็นเรื่องจริง” กล่าวคือ ภาวะความเป็นเจ้าบ้านเป็นภาวะทางจิตสังคมที่มีเป้าหมายในตัวเอง และเป็นกระบวนการทำงานของจิตที่เชื่อมโยงกับกระบวนการทางสังคม ซึ่งในที่นี้ก็คือ การพิจารณาว่า ทั้งเราและผู้อื่น (รวมถึงผู้อพยพ) ต่างเป็นสมาชิก/เพื่อนมนุษย์ในสังคมเหมือนกัน หรืออยู่ร่วมในสังคมโลกเหมือนกัน และต่างฝ่ายต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ในขณะเดียวกัน ภาวะทางจิตสังคมดังกล่าวมีลักษณะเป็นการใช้วิจารณญาณและการไตร่ตรอง (เนื่องจากตัวแปรทัศนคติต่อผู้อพยพฯ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากฐานมาจากข้อคำถามที่กล่าวถึงมุมมองต่อผู้อพยพ ภายใต้เงื่อนไขเชิงเหตุและผลที่เกี่ยวข้องกับความเป็นสากล และการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายของคนในสังคม) ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าวมีส่วนส่งเสริมให้ฝ่ายเจ้าบ้านและผู้อพยพต่างมีปฏิสัมพันธ์หรืออยู่ร่วมกันอย่างมีสติ และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่ถูกขับเคลื่อนด้วยโลกาภิวัตน์และกระบวนการเคลื่อนย้าย

ประการที่สอง “ภาวะความเป็นเจ้าบ้านจะสามารถเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องอาศัยกลไกทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนความเป็นพลเมืองโลกและสังคมพหุเอทานิยม” กล่าวคือ สำคัญ เป้าหมาย และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเป็นพลเมืองโลกและสังคมพหุเอทานิยมมีส่วนส่งเสริมหรือกระตุ้นให้สมาชิกในสังคมมีภาวะความเป็นเจ้าบ้านได้เช่นกัน อาทิ บทบาทของสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและวิธีการเรียนการสอนเกี่ยวกับความเป็นพลเมือง

โลก บทบาทของภาครัฐหรือผู้มีอำนาจในสถาบันการเมืองและการปกครองเกี่ยวกับการส่งเสริม
วัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วม การรู้เท่าทันสื่อและเปิดรับข้อมูลข่าวสารอย่างมีสติเกี่ยวกับ
ความแตกต่างและความหลากหลายของวัฒนธรรมระดับสากล การมองและปฏิบัติต่อผู้อพยพใน
ฐานะที่พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ฯลฯ

ดังนั้น ภาวะความเป็นเจ้าบ้าน ความเป็นพลเมืองโลก และสังคมพหุเอทานิยม จึงต่างมี
ความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเป้าหมายของการวิจัยครั้งนี้
มุ่งเน้นไปที่ “ภาวะความเป็นเจ้าบ้าน” เป็นหลัก เมื่อเป็นเช่นนั้น จากการวิเคราะห์และอภิปราย
ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยหรือภูมิหลังต่าง ๆ กับทัศนคติต่อผู้อพยพของเจ้าบ้านชาวยุโรปใน
พื้นที่ปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป ผู้วิจัยจึงสามารถสังเคราะห์และสรุปได้ว่า บุคคลที่มีภาวะ
ความเป็นเจ้าบ้านอย่างเด่นชัดต้องมีคุณสมบัติหรือองค์ประกอบร่วมกัน 6 ประการดังต่อไปนี้ (ใน
ขณะเดียวกัน สังคมหรือพื้นที่ปลายทางที่มีภาวะความเป็นเจ้าบ้านอย่างเด่นชัด จำเป็นต้องมี
สมาชิกที่มีคุณสมบัติหรือองค์ประกอบเหล่านี้ร่วมกันด้วยเช่นกัน)

**#1. การรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมทางการเมือง หรือการเป็นสมาชิกในสังคมที่เปิดโอกาส
ให้ตนเองเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเมืองเป็นอย่างมาก :** ความรู้สึกดังกล่าวเป็นสิ่ง
เหนี่ยวนำให้บุคคลผู้นั้นเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือมี
อำนาจในการกำหนดทิศทางและความเป็นไปของสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ ซึ่งมีส่วนทำให้บุคคลผู้นั้น
รู้สึกว่าคุณเป็นเจ้าของบ้านอย่างแท้จริง ดังนั้น ความรู้สึกเป็นเจ้าของหรือเป็นส่วนหนึ่งของ
สังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ (ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมทางการเมือง) จึงเปรียบเสมือนพลังเชิงจิตสังคม
ที่ขับเคลื่อนหรือกระตุ้นให้บุคคลผู้นั้นไม่เพียงสนใจเรื่องของตนเอง กล่าวคือ นอกจากการ
ตระหนักถึงสิทธิและเรื่องราวของตน การมีส่วนร่วมทางการเมืองยังมีส่วนช่วยขยายมุมมองของ
บุคคลผู้นั้นไปสู่การตระหนักถึงสิทธิและเรื่องราวของส่วนรวม อีกทั้งในการศึกษาครั้งนี้พบว่า
ความสัมพันธ์ระหว่างมุมมองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองและทัศนคติต่อผู้อพยพฯ เป็นคู่
ตัวแปรที่มีขนาดผลกระทบมากที่สุด ด้วยเหตุนี้ การรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็น
คุณสมบัติหรือองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของภาวะความเป็นเจ้าบ้าน แต่ในทางตรงกันข้าม การ
คิดว่าตนเองไม่มีส่วนร่วมทางการเมือง (ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งการประเมินว่าประเทศของตนเองไม่ค่อย
เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง และ/หรือไม่ค่อยมีความสนใจเรื่อง
การเมือง) ก็อาจกลายเป็นอุปสรรคต่อการมีอยู่ของภาวะความเป็นเจ้าบ้านได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม
การมีส่วนร่วมทางการเมืองในที่นี้ไม่ได้เกิดจากการปรับเปลี่ยนมุมมองและ/หรือบุคลิกภาพ
ส่วนบุคคลเพียงฝ่ายเดียว แต่จำเป็นต้องอาศัยระบบการเมือง หรือผู้มีอำนาจเกี่ยวกับการส่งเสริม
ให้เกิดวัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วมอย่างแพร่หลายด้วยเช่นกัน

**#2. การได้รับการตอบสนองหรือได้รับการเติมเต็มความต้องการพื้นฐานใน
ชีวิตประจำวันอย่างเพียงพอ ซึ่งความต้องการดังกล่าวครอบคลุมทั้งเรื่องปากท้องและสุข
ภาวะทางสังคม :** เมื่อเจ้าบ้านรู้สึกว่าคุณมีความมั่นคงในชีวิตอย่างเพียงพอในระดับหนึ่ง (ทั้ง
ด้านเศรษฐกิจและสังคม) พวกเขาอาจมีแนวโน้มเปิดใจยอมรับผู้อพยพมากขึ้น ดังนั้น ภูมิหลัง
เกี่ยวกับความกินดีอยู่ดีของสมาชิกในสังคมจึงเป็นส่วนประกอบสำคัญอันดับต้น ๆ ของภาวะ
ความเป็นเจ้าบ้านด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ ความกินดีอยู่ดีในที่นี้ไม่ได้หมายความว่าเจ้าบ้านผู้นั้นหรือเจ้า
บ้านทุกคนต้องมีฐานะร่ำรวย และ/หรือไม่ได้หมายความว่าต้องเข้าสังคมหรือมองโลกในแง่ดี

ตลอดเวลา แต่หมายถึง การดำรงชีวิตอย่างมีสติ มีความเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิตในสังคม และได้รับการส่งเสริมให้ดำเนินชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างสมดุล กล่าวคือ ในแง่หนึ่ง โครงสร้างหรือกลไกทางสังคมต้องส่งเสริมให้สมาชิกในสังคมมีความกินดีอยู่ดีด้วยแบบแผนหรือนโยบายต่างๆ เช่น การจ้างงานเต็มอัตรา การฝึกทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน การสร้างโครงข่ายความปลอดภัยทางสังคม (social safety net) การสอดส่องและเฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรมทุกระดับ ฯลฯ ในขณะเดียวกัน สมาชิกในสังคมควรวางแผนการดำเนินชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรอบคอบและเหมาะสมด้วยเช่นกัน เช่น การมีวินัยทางการเงิน การขยันทำมาหากินตามศักยภาพที่มี การตื่นตัวเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การเคารพและไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น การช่วยเป็นหูเป็นตาหรือสอดส่องสถานการณ์ที่ไม่น่าไว้วางใจ ฯลฯ จากนั้น เมื่อสมาชิกในสังคมมีสถานะกินดีอยู่ดี หรือได้รับการตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเพียงพอ หรือในระดับที่พวกเขาเกิดความรู้สึกมั่นคงในชีวิต (หรือไม่รู้สึกว่าการเข้ามาของผู้อพยพเป็นภัยคุกคามแก่พวกตน) ความรู้สึกมั่นคงในชีวิตของพวกเขา ก็อาจยกระดับไปสู่ความพร้อมที่จะสนใจสิ่งรอบตัวมากขึ้น (ไม่คิดถึงเพียงเรื่องของตนเอง) และอาจเหนี่ยวนำไปสู่หรือเป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งของภาวะความเป็นเจ้าบ้านได้เช่นกัน

#3. การคิดย้อนสะท้อนกลับบนพื้นฐานของความเป็นจริงอย่างรอบด้าน การรู้เท่าทันอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง การจัดการข้อมูล/ความรู้ที่ตนเองมีอยู่หรือได้รับรู้ อย่างมีวิจรรย์ญาณ และการจัดการอารมณ์/ความรู้สึกของตนได้อย่างเหมาะสม : คุณสมบัติเหล่านี้มีลักษณะเป็นทักษะส่วนบุคคลที่สามารถได้รับการพัฒนา/เพิ่มพูน/เรียนรู้ให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของตัวตนของบุคคลผู้นั้น (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทุนทางวัฒนธรรมและทุนทางอารมณ์) ทั้งนี้ การมีทักษะดังกล่าวในข้างต้น นอกจากขึ้นอยู่กับความสามารถ/ความถนัดเฉพาะบุคคล ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกหรือการได้รับการขัดเกลาจากสิ่งแวดล้อม/สถานการณ์ที่พวกเขาเผชิญหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้พบว่า ปัจจัยเชิงโครงสร้างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมทักษะดังกล่าวก็คือบทบาทของสถาบันการศึกษา อย่างไรก็ตาม ถึงแม้การศึกษาระดับสูงมีสภาพแวดล้อมและกระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีทักษะต่าง ๆ ในข้างต้น แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเจ้าบ้านทุกคนต้องสำเร็จการศึกษาระดับสูง เนื่องจากการศึกษาทุกระดับและทุกรูปแบบ (รวมถึงสถาบันทางสังคมด้านอื่น) สามารถกำหนดหรือออกแบบหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน รวมถึงแบบแผนหรือแนวปฏิบัติที่มีส่วนส่งเสริมให้สมาชิกในสังคมมีทักษะเหล่านี้ได้เช่นกัน เช่น หลักสูตรเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองโลก เนื้อหา/บทเรียนเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การจัดการเรียนการสอนแบบสัมมนา (เน้นการอภิปรายและถกเถียงเช่นการศึกษาระดับสูง) การสอนให้รู้จักคิดและตั้งคำถามเกี่ยวกับสถานะองค์ความรู้และสิ่งรอบตัว ฯลฯ ในขณะเดียวกัน ทักษะเหล่านี้ก็เป็นสิ่งเดียวกับการรู้เท่าทันสื่อ (media literacy) ซึ่งเป็นการปฏิบัติการทางสังคมอย่างหนึ่งที่แสดงถึงการใช้สื่ออย่างชาญฉลาดและมีสติ ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะผู้รับสารหรือผู้ส่งสารก็ตาม ถึงแม้ทักษะการรู้เท่าทันสื่อเกิดจากการใช้ความสามารถและวิจรรย์ญาณส่วนบุคคล แต่ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมก็มีส่วนส่งเสริมทักษะดังกล่าวให้แก่สมาชิกในสังคม ดังนั้น บทบาทของสื่อที่มีจรรยาบรรณในการผลิตและนำเสนอเนื้อหาอย่างรอบด้านหรือหลากหลายแง่มุม ก็อาจเป็นแนวทางหนึ่งของการลดอคติและความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือประเด็นในสังคมได้เช่นกัน เพราะฉะนั้น การที่สมาชิกในสังคมเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

และสังคมควบคู่กับการมีทักษะเหล่านี้⁵ จึงมีส่วนเหนี่ยวนำให้พวกเขาเปิดกว้างและตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับเนื้อสาร (ทั้งในแง่องค์ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และสารสนเทศ) ทั้งนี้ เมื่อใดก็ตามที่เนื้อสารเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับกรย้ายถิ่น/ผู้อพยพ ทักษะดังกล่าวก็จะช่วยทำให้พวกเขาเข้าใจหรือหยั่งรู้ความจริงเกี่ยวกับผู้อพยพหรือปรากฏการณ์การย้ายถิ่น ซึ่งอาจรวมถึงการเข้าใจความรู้สึกของผู้อพยพมากขึ้น เมื่อเป็นเช่นนั้น ทักษะดังกล่าวจึงมีส่วนประกอบสร้างภาวะความเป็นเจ้าบ้านได้เช่นกัน แต่ในทางตรงกันข้าม การไม่มีทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ รวมถึงการไม่เปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและสังคมอย่างมีวิจารณญาณ (ซึ่งอาจรวมถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้อพยพ) ก็อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอคติต่อผู้อพยพ และอาจกลายเป็นอุปสรรคต่อการมีอยู่ของภาวะความเป็นเจ้าบ้านได้เช่นกัน

#4. การคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนตัวอย่างสมดุล หรือไม่สุดโต่งในด้านใดด้านหนึ่งมากเกินไป : ถึงแม้การมีจิตสาธารณะหรือคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมจะเป็นสิ่งที่ดี เพราะแสดงถึงการคำนึงถึงจิตใจและผลประโยชน์ของผู้อื่น หรือในอีกแง่ถึงแม้การคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวสะท้อนให้เห็นถึงความรักในตัวเอง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการมองเห็นคุณค่าของการมีอยู่หรือตัวตนของผู้นั้น แต่ถ้าบุคคลผู้นั้นฝึกฝนหรือคำนึงถึงผลประโยชน์แบบใดแบบหนึ่งมากเกินไป ก็อาจส่งผลให้เกิดอคติหรือความลำเอียงต่อผลประโยชน์อีกด้านที่ตนเองละเลยหรือไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ คุณสมบัติดังกล่าวจึงเป็นส่วนประกอบหนึ่งของภาวะความเป็นเจ้าบ้าน และเป็นส่วนประกอบที่ช่วยทำให้ภาวะความเป็นเจ้าบ้านมีลักษณะเป็นทางสายกลางหรือไม่เป็นอคติมากเกินไป รวมถึงไม่ก่อให้เกิดแนวโน้มการยึดถือตนเองเป็นศูนย์กลาง ซึ่งถือว่าเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการมีอยู่ของภาวะความเป็นเจ้าบ้าน กล่าวคือ ในกรณีแรก ถ้าสมมติว่าเจ้าบ้านคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะอย่างสุดโต่งมากเกินไป เช่น การเปิดรับผู้อพยพจำนวนมากเข้ามาในพื้นที่ปลายทางอย่างไร้ขีดจำกัด และยังไม่ตระหนักถึงหรือเตรียมรับมือกับผลกระทบของการย้ายถิ่นในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ ระบบหรือโครงสร้างของสังคมในพื้นที่ปลายทางอาจไม่สามารถตอบสนองความกินดีอยู่ดีให้แก่เจ้าบ้านและผู้อพยพ และอาจนำไปสู่ปัญหาหรือความขัดแย้งในสังคม (หรือเข้าทำนองเตี้ยอุ้มค่อม และเป็นเหตุผลว่า ก่อนที่จะแสดงความใจดีแก่ผู้ใด เราต้องรู้จักประมาณการตนเองด้วยเช่นกัน) อย่างไรก็ตาม ในกรณีตรงกันข้าม ถ้าสมมติว่าเจ้าบ้านคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวมากเกินไป พวกเขาอาจมีแนวโน้มปฏิเสธ/ไม่อนุญาตให้ผู้อพยพย้ายเข้ามาหรือถ้ามีผู้อพยพเข้ามาแล้ว เจ้าบ้านก็อาจมีอคติและเลือกปฏิบัติต่อพวกเขาอย่างรุนแรง รวมถึงอาจส่งเสริมให้มีนโยบายต่อต้านการเข้ามาของผู้อพยพ ซึ่งสภาวะเช่นนี้อาจกลายเป็นอุปสรรคต่อการมีอยู่ของภาวะความเป็นเจ้าบ้านได้เช่นกัน

⁵ ถึงแม้ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ขนาดผลกระทบ (effect size) ของความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อผู้อพยพฯ กับระดับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและสังคม มีระดับน้อยถึงน้อยมาก แต่เนื่องจากผลการวิเคราะห์การสมนัยแบบพหุและตารางไขว้ สะท้อนให้เห็นว่า เจ้าบ้านที่เปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและสังคมไม่วาระระดับใดก็ตาม ต่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพอย่างเห็นได้ชัด มากกว่าเจ้าบ้านที่ไม่เคยเปิดรับข้อมูลข่าวสารดังกล่าว รวมถึงข้อค้นพบบางส่วนจากการทบทวนวรรณกรรม ซึ่งแสดงถึงความสำคัญเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อต่อการรับรู้และทัศนคติต่อผู้อพยพ เพราะฉะนั้น ในที่นี้ ผู้วิจัยจึงนำประเด็นเกี่ยวกับการรู้เท่าทันสื่อ (media literacy) มาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสังเคราะห์คุณสมบัติของภาวะความเป็นเจ้าบ้าน เนื่องจากปริมาณ/ความถี่ของการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองและสังคมอาจไม่สำคัญเท่ากับคุณภาพหรือวิจารณญาณในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ซึ่งเข้าข่ายเป็นทักษะที่มีส่วนเหนี่ยวนำให้เจ้าบ้านมีทัศนคติต่อผู้อพยพอย่างสมเหตุสมผลได้เช่นกัน

#5. การไม่ยึดติดกับอัตลักษณ์ของตนเอง/พวกพ้องตนเองมากเกินไป แต่เรียนรู้และเข้าใจอัตลักษณ์ของผู้อื่นควบคู่ไปด้วยกัน : เนื่องจากสมาชิกในสังคมทุกวันนี้ยังคงดำเนินชีวิตอยู่ภายใต้บริบทสังคมแบบรัฐ-ชาติ ดังนั้น สภาพแวดล้อมในสังคมนั้น ๆ ย่อมมีส่วนหล่อหลอมตัวตนและวิถีคิดเกี่ยวกับสำนึกความเป็นพลเมืองและการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสังคม ซึ่งตัวอย่างหนึ่งก็คือ การจำแนกว่าใครคือพวกเดียวหรือไม่ใช่พวกเดียวกับเรา โดยพิจารณาจากสัญชาติ/ประเทศที่เป็นแผ่นดินถิ่นเกิด ดังนั้น การไม่ยึดติดกับอัตลักษณ์ของตนเอง/พวกพ้องตนเองมากเกินไป แต่เรียนรู้และเข้าใจอัตลักษณ์ของผู้อื่นควบคู่ไปด้วย จึงเป็นเรื่องน่ายินดีและองค์ประกอบสำคัญอีกประการที่ช่วยทำให้เจ้าบ้านเปิดใจยอมรับการเข้ามาของผู้อพยพ และอาจเหนี่ยวนำไปสู่การมีภาวะความเป็นเจ้าบ้านมากขึ้น เนื่องจากคุณสมบัติดังกล่าวคือการทลายกำแพงในใจเกี่ยวกับการแบ่งแยกว่าใครเป็นหรือไม่เป็นพวกเดียวกับเรา โดยคำนึงถึงเพียงเรื่องการถือสัญชาติ หรือกล่าวอีกนัยว่า คุณสมบัติดังกล่าว คือ การมีสำนึกความเป็นพลเมืองโลก หรือการเชื่อและมองว่าทุกคนบนโลกใบนี้คือพวกเดียวกัน/อยู่ร่วมในสังคมเดียวกัน (ซึ่งก็คือสังคมโลก) และถึงแม้มีความแตกต่างทางชาติพันธุ์ แต่ทุกคนในสังคมก็พร้อมที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจตัวตนของแต่ละฝ่ายซึ่งกันและกัน

#6. การมีความเห็นอกเห็นใจและความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น การมีมนุษยธรรม รวมถึงการสนใจความเป็นไปของสิ่งรอบตัว : ถ้ากำหนดให้การคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนตัวอย่างสมดุลเป็นคุณสมบัติที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการใช้ตรรกะและข้อเท็จจริง ดังนั้น คุณสมบัติเกี่ยวกับการมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การมีมนุษยธรรม รวมถึงการสนใจความเป็นไปของสิ่งรอบตัว จึงเป็นคุณสมบัติที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของอารมณ์และความรู้สึก ซึ่งเป็นอารมณ์และความรู้สึกแง่บวกในลักษณะที่เป็นการคิดดีและปรารถนาดีต่อผู้อื่น ทั้งนี้ คุณสมบัติหรืออารมณ์และความรู้สึกดังกล่าวอาจเกิดขึ้นพร้อมกับ/ภายหลัง/หรือเป็นผลสืบเนื่องจากคุณสมบัติต่าง ๆ ตามที่ผู้วิจัยอภิปรายไว้ก่อนหน้า แต่กระนั้น คุณสมบัติหรืออารมณ์และความรู้สึกดังกล่าวสามารถเกิดขึ้นโดยไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติต่าง ๆ ตามที่ผู้วิจัยอภิปรายไว้ก่อนหน้าได้เช่นกัน เพราะว่าเป็นเรื่องความรู้สึกนึกคิดส่วนบุคคล ซึ่งอาจเกิดจากการได้รับการขัดเกลาภายในครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิด จนกระทั่งซึมซับอยู่ในระดับจิตไร้สำนึก (unconscious) และกลายเป็นส่วนหนึ่งของอุปนิสัย (disposition) หรืออาจเกิดจากความเชื่อ/ความศรัทธาในบางสิ่งอย่างแรงกล้า รวมถึงอาจเกิดจากสิ่งเร้าหรือสถานการณ์ที่ตนเองกำลังเผชิญ ณ ช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งส่งผลต่อความสุข/ทุกข์ของตนเองได้เช่นกัน ดังนั้น การมีความเห็นอกเห็นใจและความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น การมีมนุษยธรรม รวมถึงการสนใจความเป็นไปของสิ่งรอบตัว จึงเป็นคุณสมบัติด้านอารมณ์และความรู้สึกที่เข้าข่ายเป็นส่วนประกอบสร้างการมีอยู่ของภาวะความเป็นเจ้าบ้านได้เช่นกัน แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าคุณสมบัติดังกล่าวพลิกผันไปสู่ลักษณะตรงกันข้าม เช่น อคติและความเกลียดชังต่อผู้อื่น การเพิกเฉย/ไม่สนใจสิ่งรอบข้าง การขาดความเห็นใจและขาดความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น ฯลฯ คุณสมบัติที่เป็นอารมณ์และความรู้สึกเชิงลบเหล่านี้ก็อาจกลายเป็นอุปสรรคต่อการมีอยู่ของภาวะความเป็นเจ้าบ้านได้เช่นกัน

6.3 ข้อถกเถียงเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการนำแนวคิดภาวะความเป็นเจ้าบ้านไปประยุกต์ใช้ในบริบทการย้ายถิ่นข้ามชาติ

ถึงแม้ข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้เกิดขึ้นในบริบทสังคมพื้นที่ปลายทางยอคนิยมในทวีปยุโรป แต่จากการสังเคราะห์ให้เห็นว่า ภาวะความเป็นเจ้าบ้านมีลักษณะเป็นภาวะทางจิตสังคมที่ไม่ผูกติดอยู่กับเขตแดนใดเขตแดนหนึ่ง และมีความเชื่อมโยงกับความเป็นพลเมืองโลก ดังนั้น ในแง่หลักการ ภาวะความเป็นเจ้าบ้าน (ในบริบทการย้ายถิ่น) จึงมีศักยภาพถูกนำไปขยายผลเพื่อประยุกต์ใช้ในสังคมอื่นที่ไม่ใช่พื้นที่ปลายทางยอคนิยมในทวีปยุโรปและในระดับสากลได้เช่นกัน แต่ในทางปฏิบัติ การขยายผลแนวคิดดังกล่าวเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในสังคมอื่นอาจไม่ใช่เรื่องง่ายหรือไม่สามารถเกิดขึ้นในระยะเวลาอันสั้น (หรือแทบเป็นไปไม่ได้เลยในบางประเทศ/สังคม) เนื่องด้วยบริบทความสัมพันธ์ระหว่างประเทศแบบรัฐ-ชาติ ที่มีส่วนทำให้การให้การต้อนรับโดยปราศจากเงื่อนไขอย่างสมบูรณ์ (absolute unconditional hospitality) ค่อนข้างเป็นไปได้ยาก ซึ่งในที่นี้ก็คือ การยังไม่อนุญาตให้ผู้อพยพทุกรายข้ามพรมแดนเข้ามาโดยปราศจากการตรวจสอบเอกสาร/หลักฐานและคุณสมบัติใด ๆ ตลอดจนความเป็นไปได้ของการที่เจ้าบ้านบางส่วนในพื้นที่ปลายทางเล็งเห็นว่า กลุ่มผู้อพยพคือภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่/ผลประโยชน์ของตน (ไม่ว่าจะเป็นภัยคุกคามด้านเศรษฐกิจ หรือภัยคุกคามต่อระเบียบทางสังคมและชีวิตทางวัฒนธรรม) ซึ่งสถานการณ์เหล่านี้อาจมีลักษณะแตกต่างกันในแต่ละสังคม และอาจส่งผลให้เกิดอุปสรรคต่อการนำแนวคิดภาวะความเป็นเจ้าบ้านไปประยุกต์ใช้ได้เช่นกัน

ด้วยเหตุนี้ ในกรณีที่เป็นการป้องกันปัญหาการหลั่งไหลเข้ามาของผู้อพยพอย่างไร้ขีดจำกัด การให้การต้อนรับอย่างมีเงื่อนไข (conditional hospitality) จึงเป็นหลักการอย่างหนึ่งที่ประเทศพื้นที่ปลายทางนำมาใช้กำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติของผู้ที่จะย้ายถิ่นเข้ามา (Derrida 2000; Derrida 2005) ในแง่หนึ่ง การให้การต้อนรับอย่างมีเงื่อนไขอาจขึ้นอยู่กับการปฏิบัติตามกติกาหรือหลักสากลบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับผู้อพยพ แต่ไม่ได้เกิดจากความจริงใจหรือความเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่น (empathy) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการมีอยู่ของภาวะความเป็นเจ้าบ้าน ตามที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ไว้แต่ประการใด ตลอดจนมีลักษณะแตกต่างจากการให้การต้อนรับแบบคำนึงถึงส่วนรวม (altruistic hospitality) หรือภาวะความเป็นเจ้าบ้านในบริบทอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งค่อนข้างให้น้ำหนักไปที่ความคิดและอารมณ์เชิงบวกต่อผู้อพยพ ในขณะที่มุมมองของ Derrida เกี่ยวกับการให้การต้อนรับอย่างมีเงื่อนไขไม่ได้มุ่งเน้นหรือให้ความสำคัญเกี่ยวกับความคิดและอารมณ์เชิงบวกต่อผู้อพยพอย่างชัดเจนเท่าที่ควร และถึงแม้ Derrida ให้คุณค่าแก่การกระทำดังกล่าวว่า เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อพยพหรือแสดงถึงการมีมนุษยธรรม แต่วิธีคิดและแนวปฏิบัติต่อผู้อพยพภายใต้การให้การต้อนรับอย่างมีเงื่อนไขก็สะท้อนให้เห็นถึงความไม่เสมอภาคหรือความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพ เพราะฉะนั้น การให้การต้อนรับอย่างมีเงื่อนไขจึงเป็นตัวอย่างประการหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดของการนำภาวะความเป็นเจ้าบ้านไปประยุกต์ใช้ในโลกแห่งความเป็นจริง อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาในอีกแง่ การให้การต้อนรับผู้อพยพอย่างมีเงื่อนไขสะท้อนให้เห็นว่า การนำแนวคิดภาวะความเป็นเจ้าบ้านไปประยุกต์ใช้สามารถเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและกลายเป็นจริงได้เช่นกัน แต่ฝ่ายเจ้าบ้านต้องดำเนินการอย่างรัดกุมและมีขอบเขต เพื่อป้องกันผลกระทบด้านลบที่อาจเกิดจากการมีผู้อพยพหลั่งไหลเข้ามาในพื้นที่ปลายทางมากเกินไป เพราะฉะนั้น การให้การต้อนรับอย่างมีเงื่อนไขจึงมีส่วนช่วยทำให้

ภาวะความเป็นเจ้าบ้านไม่มีความเป็นอุดมคติมากเกินไป หรือเข้าข่ายเป็น “ภาวะความเป็นเจ้าบ้านตามความเป็นจริง” (realistic hospitableness) มากขึ้น ซึ่งความจริงดังกล่าวก็คือ การที่มนุษยชาติยังอยู่ภายใต้ระบบโลกที่ยังยึดมั่นในความเป็นสังคมแบบรัฐ-ชาติ และการแบ่งเส้นพรมแดน

7. ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการกำหนดข้อเสนอแนะในที่นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอแนะแนวทางการนำแนวคิดภาวะความเป็นเจ้าบ้านไปประยุกต์ใช้เป็นหลัก⁶ เพราะฉะนั้น จากการนำเสนอตัวอย่างข้อค้นพบที่โดดเด่นในส่วนที่เป็นการอภิปรายผลการวิจัย รวมถึงการสังเคราะห์ทวิภาคของภาวะความเป็นเจ้าบ้านในข้างต้น ในที่นี้ ผู้วิจัยจึงสามารถกำหนดข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

7.1 นโยบาย/มาตรการด้านการเมืองและการปกครอง

1) ภาครัฐหรือฝ่ายผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองควรส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วมมากขึ้น เนื่องจากวัฒนธรรมการเมืองรูปแบบดังกล่าวมีส่วนกระตุ้นให้สมาชิกในสังคมสนใจประเด็นสาธารณะ ตลอดจนเคารพและตระหนักถึงสิทธิของผู้อื่น ซึ่งมีส่วนเหนี่ยวนำให้สมาชิกในสังคมเปิดใจรับฟังและพร้อมที่จะทำความเข้าใจเหตุผลการย้ายถิ่นเข้ามาของผู้อพยพ

2) ภายใต้บริบทสังคมแบบรัฐ-ชาติ ภาครัฐหรือฝ่ายผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองยังจำเป็นต้องใช้ยุทธศาสตร์ “ภาวะความเป็นเจ้าบ้านตามความเป็นจริง” (realistic hospitableness) เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการกำหนดเกณฑ์คัดเลือกผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทางทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งยุทธศาสตร์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การนำแนวคิดภาวะความเป็นเจ้าบ้านไปประยุกต์ใช้ควรมีเงื่อนไข/ข้อจำกัด เพราะภาวะความเป็นเจ้าบ้านในบริบทการย้ายถิ่นมีเรื่องผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นผลประโยชน์ที่ไม่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพึงพอใจส่วนบุคคลของเจ้าบ้านเพียงอย่างเดียว แต่มีเรื่องผลประโยชน์สาธารณะ ซึ่งคาบเกี่ยวกับมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างสลับซับซ้อน หรือกล่าวอีกนัยว่าการให้การต้อนรับอย่างมีเงื่อนไขมีส่วนช่วยให้ภาวะความเป็นเจ้าบ้านไม่มีความเป็นอุดมคติมากเกินไป ดังนั้น ภาครัฐจึงควรจำกัดหรือควบคุมจำนวนผู้อพยพที่หลั่งไหลเข้ามาในพื้นที่ปลายทางตามความเหมาะสมในแต่ละช่วงเวลา (เกณฑ์เชิงปริมาณ) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นทางสังคมให้แก่เจ้าบ้าน (ทำให้เจ้าบ้านไม่รู้สึกว่าการเข้ามาของผู้อพยพคือภัยคุกคาม) และป้องกันปัญหาการเสียดุลของโครงสร้างหรือระบบต่าง ๆ ภายในสังคมพื้นที่ปลายทาง รวมถึงการพัฒนาาระบบ/โครงสร้าง (รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรและสวัสดิการ) เพื่อเตรียมรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้ามาของผู้อพยพควบคู่ไปพร้อมกัน ตลอดจนกำหนดเงื่อนไขและ/หรือคุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิอพยพเข้ามา (เกณฑ์เชิงคุณภาพ) เพื่อป้องกันปัญหาด้านความมั่นคงและสวัสดิภาพภายในประเทศ

3) ในกรณีที่ผู้อพยพย้ายเข้ามาแล้ว ภาครัฐควรมอบสถานะพลเมืองและให้สิทธิขั้นพื้นฐานแก่ผู้อพยพ รวมถึงกำหนดบรรทัดฐาน/แนวปฏิบัติสำหรับฝ่ายเจ้าบ้าน ตลอดจนการมีกลไกทาง

⁶ ถึงแม้ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ที่เกิดขึ้นในประเทศปลายทางยอดนิยมของทวีปยุโรป แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ประเทศต่าง ๆ สามารถนำข้อเสนอแนะเหล่านี้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมหรือสอดคล้องกับบริบททางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสถานการณ์การหลั่งไหลเข้ามาของผู้อพยพในแต่ละประเทศได้เช่นกัน

สังคมอย่างเป็นทางการเพื่อก่อให้เกิดการบังคับใช้ (enforcement) แก่คนหนุ่มมาก ทั้งในรูปแบบการส่งเสริมและควบคุมนโยบายเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธ์ทางอันดีระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพ เช่น การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการต่อต้านการเลือกปฏิบัติในสังคม (anti-discrimination) การกำหนดกติกาหรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้บริการหรือรับใช้สมาชิกในสังคมอย่างเสมอภาคหรือไม่เลือกปฏิบัติว่าใครคือเจ้าบ้าน/ใครคือผู้อพยพ ฯลฯ

7.2 นโยบาย/มาตรการด้านเศรษฐกิจ

1) ภาครัฐควรส่งเสริมนโยบายหรือมาตรการการจ้างงานเต็มอัตรา (full employment) เพื่อป้องกันไม่ให้ทั้งฝ่ายเจ้าบ้านและผู้อพยพต่างประสบปัญหาอุปทานแรงงานส่วนเกิน (ภาวะที่ทำให้เกิดการแย่งกันหางานทำ และ/หรือโอกาสถูกกดค่าแรง เพราะนายจ้างมีอำนาจต่อรองมากกว่า) ซึ่งการมีงานทำถือว่าเป็นหลักประกันอย่างหนึ่งของการมีรายได้เพื่อเลี้ยงชีพ และเป็น การตอบสนองต่อเรื่องปากท้องของประชาชน (รวมถึงช่วยลดปัญหาการที่ฝ่ายเจ้าบ้านมองว่าผู้อพยพคือปัจจัยคุกคามต่อความมั่นคงในชีวิตของเจ้าบ้าน) ในขณะเดียวกัน การจ้างงานหรือการให้โอกาสแก่ผู้อพยพในการทำงานเป็นการแสดงถึงภาวะการให้การต้อนรับของพื้นที่ปลายทาง และเป็นกลไกอย่างหนึ่งสำหรับการบูรณาการผู้อพยพหรือคนต่างถิ่นให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมในพื้นที่ปลายทางด้วยเช่นกัน (Linge, Furunes, Baum, and Duncan 2020)

2) ภาครัฐควรใช้นโยบายหรือมาตรการการกระจายความมั่งคั่ง (wealth distribution) เพื่อบรรเทาปัญหาความยากจนหรือความยากลำบากในการดำเนินชีวิตของกลุ่มผู้ที่มีรายได้น้อย ในแง่นี้ การตอบสนองความต้องการเรื่องปากท้องให้แก่คนในพื้นที่อย่างทั่วถึงจึงมีส่วนทำให้เจ้าบ้านสนใจเรื่องรอบตัวมากขึ้น ซึ่งครอบคลุมถึงการแสดงความเห็นอกเห็นใจกลุ่มผู้อพยพด้วยเช่นกัน

7.3 นโยบาย/มาตรการด้านการศึกษา

1) สถานศึกษาทุกระดับควรบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนด้านความเป็นพลเมืองโลก เพื่อส่งเสริมให้เกิดรายวิชาที่มีเนื้อหาดีโยงกับค่านิยมหรืออุดมการณ์สากลที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความเป็นพลเมืองโลก รวมถึงออกแบบวิธีการเรียนการสอนในลักษณะที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนหรือสมาชิกในสังคมเกิดทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) ดังเช่นการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการความรู้ระหว่าง 4 สาขาวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM education) ซึ่งเป็นตัวอย่างหนึ่งของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยขัดเกลาผู้เรียนให้มีทักษะดังกล่าวมากขึ้น (Ardianti et al. 2020) ตลอดจนสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อเหนี่ยวนำไปสู่การมีโลกทัศน์ที่เปิดกว้างมากขึ้นเกี่ยวกับผู้อพยพ

2) สถานศึกษาทุกระดับควรปลูกฝังและส่งเสริมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมโลก เช่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมระหว่างนักเรียน/นักศึกษาภายใต้การทำข้อตกลงร่วมระหว่างหลักสูตรนานาชาติข้ามสถาบัน การจัดนิทรรศการพร้อมกับการเสวนาเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญระดับนานาชาติ ฯลฯ เพื่อเหนี่ยวนำให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับชีวิตทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย ลดอคติทางวัฒนธรรม และสร้างความเป็นมิตรกับกลุ่มคนต่างวัฒนธรรมมากขึ้น

8. จริยธรรมการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้รับการรับรอง (แบบยกเว้น) จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (COA No. 054/65)

References

- Allport, Gordon W. 1954. *The Nature of Prejudice*. Garden City, NY: Doubleday.
- Anderson, Bridget. 2007. "A Very Private Business: Exploring the Demand for Migrant Domestic Workers." *European Journal of Women's Studies* 14 (3): 247-264. <https://doi.org/10.1177/1350506807079013>
- Ardianti, Suji et al. 2020. "The Impact of the Use of STEM Education Approach on the Blended Learning to Improve Student's Critical Thinking Skills." *Universal Journal of Educational Research* 8 (3): 24-32. <https://doi.org/10.13189/ujer.2020.081503>
- Barnett, Ronald. 1990. *The Idea of Higher Education*. Milton Keynes: Society for Research into Higher Education Open University Press.
- Berry, John W. 2006. "Mutual Attitudes Among Immigrants and Ethnocultural Groups in Canada." *International Journal of Intercultural Relations* 30 (6): 719-734. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2006.06.004>
- Borjas, George J. 1994. "The Economics of Immigration." *Journal of Economic Literature* 32 (4): 1667-1717. <https://www.jstor.org/stable/2728791>
- Bourhis, Richard Y. et al. 1997. "Towards an Interactive Acculturation Model: A Social Psychological Approach." *International Journal of Psychology* 32 (6): 369-386. <https://doi.org/10.1080/002075997400629>
- Boyne, Roy. 2002. "Bourdieu: From Class to Culture: In Memoriam Pierre Bourdieu 1930-2002." *Theory, Culture & Society* 19 (3): 117-128. <https://doi.org/10.1177/026327602401081558>
- Byrne, Donn. 1971. *The Attraction Paradigm*. New York: Academic Press.
- Carter, April. 2001. "Global or Multinational Citizens? Refugees and Migrants." In *The Political Theory of Global Citizenship*, 99-118. London: Routledge.
- Carter, April. 2005. "Migration and Cultural Diversity: Implications for National and Global Citizenship." In *Challenging Citizenship: Group Membership and Cultural Identity in a Global Age*, edited by Sor-Hoon Tan, 15-30. Aldershot: Ashgate.
- Cohen, Jacob. 1988. *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*. 2nd ed. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Colic-Peisker, Val and Farida Tilbury. 2006. "Employment Niches for Recent Refugees: Segmented Labour Market in Twenty-First Century Australia." *Journal of Refugee Studies* 19 (2), 203-229. <https://doi.org/10.1093/jrs/fej016>
- Dalton, Russell. J. 2008. "Citizenship Norms and the Expansion of Political Participation." *Political Studies* 56 (1): 76-98. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9248.2007.00718.x>
- Deale, Cynthia and Jenna Seung Hyun Lee. 2021. "An Exploratory Study of Hospitality and Tourism Stakeholders' Perceptions of Professional Etiquette." *Journal of Hospitality*

- & *Tourism Education* 33 (1): 43-56. <https://doi.org/10.1080/10963758.2019.1654891>
- Derrida, Jacques. 2000. "Hospitality." *Journal of Theoretical Humanities* 5 (3): 3-18. <https://doi.org/10.1080/09697250020034706>
- Derrida, Jacques. 2005. "The Principle of Hospitality." *Parallax* 11 (1): 6-9. <https://doi.org/10.1080/1353464052000321056>
- Gerber, Alan S. et al. 2011. "Personality Traits and Participation in Political Processes." *The Journal of Politics* 73 (3): 692-706. <https://doi.org/10.1017/S0022381611000399>
- Gibson, Sarah. 2006. "Border Politics and Hospitable Spaces in Stephen Frears's Dirty Pretty Things." *Third Text* 20 (6): 693-701. <https://doi.org/10.1080/09528820601069631>
- Gilmore, James H., and B. Joseph Pine. 2002. "Differentiating Hospitality Operations via Experiences: Why Selling Services is Not Enough." *Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly* 43 (3): 87-96. [https://doi.org/10.1016/S0010-8804\(02\)80022-2](https://doi.org/10.1016/S0010-8804(02)80022-2)
- Grotti, Vanessa, and Marc Brightman. 2021. "Introduction: Mediterranean Migrant Hospitalities." In *Migrant Hospitalities in the Mediterranean: Encounters with Alterity in Birth and Death*, edited by Vanessa Grotti, and Marc Brightman, 1-14. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-030-56585-5_1
- Gunn, Clare A., and Turgut Var. 2002. *Tourism Planning: Basics, Concepts, Cases*. 4th ed. New York: Routledge.
- Hainmueller, Jens, and Michael J. Hiscox. 2007. "Educated Preferences: Explaining Attitudes Toward Immigration in Europe." *International Organization* 61 (2): 399-442. <https://doi.org/10.1017/S0020818307070142>
- Hoffman, Mitchell. 2011. "Does Higher Income Make You More Altruistic? Evidence from the Holocaust." *Review of Economics and Statistics* 93 (3): 876-887. https://doi.org/10.1162/REST_a_00087
- King, Carol A. 1995. "What is Hospitality?" *International Journal of Hospitality Management* 14 (3/4): 219-243. [https://doi.org/10.1016/0278-4319\(95\)00045-3](https://doi.org/10.1016/0278-4319(95)00045-3)
- Kriengsak Chareonwongsak. 1999. *Sangkhom Phahu Eka-niyom*. [Unified Pluralistic Society]. Bangkok: Success Media. (in Thai)
- Lashley, Conrad. 2015. "Hospitality and Hospitableness." *Research in Hospitality Management* 5 (1): 1-7. <https://doi.org/10.1080/22243534.2015.11828322>
- Lee, Everette S. 1966. "A Theory of Migration." *Demography* 3 (1): 47-57. <https://doi.org/10.2307/2060063>
- Linge, Tone Therese et al. 2020. "Hospitality Through Hospitableness: Offering a Welcome to Migrants Through Employment in the Hospitality Industry." In *Tourism Employment in Nordic Countries*, edited by Andreas Walmsley et al., 401-424. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-030-47813-1_19
- Lugosi, Peter. 2008. "Hospitality Spaces, Hospitable Moments: Consumer Encounters and Affective Experiences in Commercial Settings." *Journal of Foodservice* 19 (2): 139-149. <https://doi.org/10.1111/j.1745-4506.2008.00092.x>
- Marshall, Shantal R. and Jenessa R. Shapiro. 2018. "When "Scurry" vs. "Hurry" Makes the

- Difference: Vermin Metaphors, Disgust, and Anti-immigrant Attitudes.” *Journal of Social Issues* 74 (4): 774-789. <https://doi.org/10.1111/josi.12298>
- McLaren, Lauren M. 2003. “Anti-immigrant Prejudice in Europe: Contact, Threat Perception, and Preferences for the Exclusion of Migrants.” *Social Forces* 81 (3): 909-936. <https://doi.org/10.1353/sof.2003.0038>
- Mody, Makarand, Courtney Suess, and Xinran Y. Lehto. 2019. “Going Back to Its Roots: Can Hospitableness Provide Hotels Competitive Advantage over the Sharing Economy?” *International Journal of Hospitality Management* 76: 286-298. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2018.05.017>
- Murphy, Peter. 2013. *Tourism: A Community Approach Volume 4*. New York: Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203068533>
- Patterson, Timothy, and Yoonjung Choi. 2018. “Global Citizenship, Migration, and National Curriculum: A Tale of Two Nations.” *British Journal of Educational Studies* 66 (4): 477-496. <https://doi.org/10.1080/00071005.2018.1533098>
- Pettigrew, Thomas F. 1997. “Generalized Intergroup Contact Effects on Prejudice.” *Personality and Social Psychology Bulletin* 23 (2): 173-185. <https://doi.org/10.1177/0146167297232006>
- Pholphirul, Piriya. 2015. “Happiness from Giving: Quantitative Investigation of Thai Buddhists.” *Applied Research in Quality of Life* 10: 703-720. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11482-014-9349-8>
- Putnam, Robert D., Robert Leonardi, and Raffaella Y. Nonetti. 1993. *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*. Princeton University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctt7s8r7>
- Putnam, Robert D. 2000. *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. New York: Simon & Schuster. <https://doi.org/10.1145/358916.361990>
- Sabatier, Colette, and Virginie Boutry. 2006. “Acculturation in Francophone European Societies.” In *Cambridge Handbook of Acculturation Psychology*, edited by David L. Sam, and John W. Berry, 349-367. Cambridge: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511489891.026>
- Shin, Hyeyoung, and John F. Dovidio. 2018. “Differences, Threats, Values, and Country-specific Prejudice toward Immigrants and Foreign Workers in Three Major Receiving Countries: The United States, Germany, and Australia.” *Journal of Social Issues* 74 (4): 737-755. <https://doi.org/10.1111/josi.12296>
- Stephan, Walter G. and Cookie W. Stephan. 2000. “An Integrated Threat Theory of Prejudice.” In *Reducing Prejudice and Discrimination*, edited by Stuart Oskamp, 23-45. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Tajfel, Henri. 1974. “Social Identity and Intergroup Behaviour.” *Social Science Information* 13 (2): 65-93. <https://doi.org/10.1177/053901847401300204>
- Tajfel, Henri and John C. Turner. 1979. “An Integrative Theory of Intergroup Conflict.” In *The Social Psychology of Intergroup Relations*, edited by William G. Austin, and Stephen Worchel, 23-48. Monterey, CA: Brooks/Coole.
- Telfer, Elizabeth. 2000. “The Philosophy of Hospitableness.” In *In Search of Hospitality:*

Theoretical Perspectives and Debates, edited by Conrad Lashley, and Alison Morrison, 38-55. Oxford: Butterworth-Heinemann. <https://doi.org/10.1016/B978-0-7506-5431-9.50007-X>

United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division. 2019. *International Migration 2019: Report*. New York: United Nations.

Van Oudenhoven, Jan P., Colleen Ward, and Anne-Marine Masgoret. 2006. "Patterns of Relations between Immigrants and Host Societies." *International Journal of Intercultural Relations* 30 (6): 637-651. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2006.09.001>

Xiong, Lina et al. 2021. "Promoting Resident-Tourist Interaction Quality When Residents Are Expected to Be Hospitable Hosts at Destinations." *Journal of Hospitality and Tourism Management* 46: 183-192. <https://doi.org/10.1016/j.jhtm.2020.12.008>